

Қызылорда облысының әкімі
Хасанов А.А.
Облыстық әкімнің орынбасары
А.А. Хасанов
2023 ж.

Қызылорда облысының әкімі
Хасанов А.А.
Облыстық әкімнің орынбасары
А.А. Хасанов
2023 ж.

Қызылорда облысының әкімі
Хасанов А.А.
Облыстық әкімнің орынбасары
А.А. Хасанов
2023 ж.

Қызылорда облысының әкімі

«ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНЫҢ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР БӨЛІМІ» ЖШС

2023-2024 ОҚ ЖЫЛЫНА АРНАЛҒАН

7 «Б» СІМДІК ЖЕТКІЗІСІ БОУТЫН ПАТЕНТОВАНИИ

ЖАЛПЫ ЖОЛДЫ

Ұлттық құндылықтыр: ҰЛТТЫҚ МҮДДЕ, АР-ҰЯТ, ТАЛАП

ҰЛТТЫҚ МҮДДЕ

- Отаншыл, мемелкетшіл және намысшыл
- Мемлекеттік рәміздерді қадірлейді
- Елінің тарихын құрметтейді
- Ұлттық мирасты мәдениетті дәріптейді
- Құқықтық және экологиялық мәдениетті жоғары бағалайды

АР-ҰЯТ

- Ар-ұят, адалдықты жоғары бағалайды
- сөзіне берік, ісіне жауапкершілікпен танытады
- Ата-анасына сүйіспеншілікпен қарайды
- Достарын, сыныптастарын сыйлайды
- Кішіге ізет, үлкенге құрмет көрсетеді

ТАЛАП

- Жан мен тән тазалығын сақтайды
- Дұрыс тамақану мәдениетін түсінеді
- Қоршаған орта тазалығын сақтайды
- Ақпараттық медиа және қаржылық сауаттылық
- Ізденімпаз, жасампаз тұлға

2023-2024 оқу жылының 7 «Б» сыныбының тәрбие жоспары

№	Іс-шаралар	Орындау мерзімі	Аяқтау нысандары
1	"Мектебім-мейірім мекені!"	01.09.2023	#Bilim_quni хэштегі, салтанатты жиын
2	«Отбасым бақыт мекенім»	08.09.2023	Тәрбие сағаты
3	Жол ережесін білеміз бе?. ЖЖЕ. Автокөлік еліміздің экономикасындағы рөлі	11.09.2023	Түсіндіру, мәлімет беру
4	«Ар ұят және адамгершілік»	18.09.2023	Танымдық сабақ
5	"Тілім менің- ғасырлардан аманат"	25.09.2023	Тәрбие сағаты
6	"Ұстаз сенің алдыңда"	02.10.2023	Тәрбие сағаты
7	"Шылым шегудің, ішімдіктің адам ағзасына зияны" ЖЖЕ. Көлік құралдарын пайдалану ережелері.	09.10.2023	Мәлімет беру
8	"Менің жетістігім менің нәтижем!"	16.10.2023	Тәрбие сағаты
9	"Тәуелсіздік тұғырым" 25 қазан Республика күні	23.10.2023	Тәрбие сағаты
10	"Тәртіп - тәрбие бастауы, Тәртіпсіздік – өміріңнің қас жауы"	06.11.2023	Тәрбие сағаты
11	«Ұлттық валюта теңге» ЖЖЕ. Көлік құралдарының аялдау және тұрақтау орындары	13.11.2023	Тәрбие сағаты
12	«Зиянды әдеттер және олардың денсаулыққа әсері»	20.11.2023	Мәлімет беру
13	«Қазағымның дәстүрлері»	27.11.2023	Тәрбие сағаты

14	«Тарих пен тіл тамырлас»	04.12.2023	Тәрбие сағаты
15	"Парасаттылық туралы"	11.12.2023	Тәрбие сағаты
16	«Мейірімділік пен қайырымдылық» ЖЖЕ. Интервал және арақашықтық. Қозғалыс жылдамдығы	25.12.2023	Тәрбие сағаты
17	"Мақтан тұтар ұлы тұлға" Д.Қонаев	08.01.2024	Танымдық сабақ
18	«Таза болса табиғат –аман болар адамзат!» ЖЖЕ. Қозғалыс жол жолағы. Басып озу	15.01.2021	Тәрбие сағаты
19	«Күнделікті өмірдегі адалдық»	22.01.2024	Тәрбие сағаты
20	«Намысты Дода»	29.01.2024	Сайыс сабақ
21	«Мұқағали Мақатаев – поэзия тұлпары»	05.02.2024	Танымдық сабақ
22	«Қоғамдық орындардағы этикет ерелері»Оқушыларды мәдениеттілікке тәрбиелеу	12.02.2024	Мәлімет беру
23	«Мақал–сөздің азығы,жұмбақ – ойдың қазығы» ЖЖЕ. Жүргізушілердің жұмыс қабілеттілігі және олардың сенімділігі	19.02.2024	Сайыс сабақ
24	«Сыйластыққа себеп көп»	26.02.2024	Тәрбие сағаты
25	«Ізгіліктің бір ізі-алғыс айту	04.03.2024	Тәрбие сағаты
26	«Бәрі де, Ана , бір өзіңнен басталды» ЖЖЕ. Автокөлікте медициналық қобдишаның болуы	11.03.2024	Тәрбие сағаты
27	«Нұр себеле ұлыстың ұлы күні»	18.03.2024	Тәрбие сағаты
28	«Достық–көмекпен мықты»	01.04.2024	Тәрбие сағаты
29	«Ұмыт болған ұлттық тағамдар» ЖЖЕ. Теміржол қиылысынан өту. Қала сыртындағы жолдарда жүру ережелері.	08.04.2024	Тәрбие сағаты
30	«Экология және біз»	15.04.2024	Тәрбие сағаты
31	«Ұлттық киім–ұрпаққа мұра»	22.04.2024	Тәрбие сағаты
32	«Бірлігіміз жарасқан елміз» ЖЖЕ. Велосипедшілер ,мопедшілердің жолда жүру ережелері.Велосипедпен ,мотоциклмен жолаушыларды және жүкті тасымалдау ережелері.	29.04.2024	Тәрбие сағаты
33	«Жеңіс деген шат күлкісі баланың»	06.05.2024	Тәрбие сағаты
34	«Тиімді әрі пайдалы тамақтану негізі»	13.05.2024	Тәрбие сағаты
35	«Менің гүлзарым» ЖЖЕ. Қорытынды сабақ	20.05.2024	Тәрбие сағаты

Тәрбие сағаты	«Мектебім – мейірім мекені!»	
Күні	01.09.2023ж	
Класс жетекші:	Б.О. Утемурадова	
Класс: 7Б	Қатысушылар саны: 21	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы: Эпиграфтар (тақырып мазмұнын ашатын)	«Мектебім – мейірім мекені!»	
Сабақтың мақсаты:	Отанды сүюге, болашақта отанымыз Қазақстанды өркендетуге білімді, білікті адамдар керек екенін аңғарту. Еліне деген сүйіспеншілігін арттыру, әдет-ғұрып, салт-дәстүрді сақтап, әрі қарай жалғастыруға тәрбиелеу.	
Құндылықтарды дарыту		
Ресімдеу	Слайд,презентация	
Музыкалық және бейне көркемдеу	интерактивті тақта, слайд	
Үлестірмелі материалдар	мақал – мәтелдер жазылған плакаттар	
Тақырыптық көрмелер мен ақпараттық стендтер	Презентация	
Дайындыққа арналған әдебиет	Интернет материалдары	
Сабақтың барысы		

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Мұғалім әрекеті	Оқушы әрекеті	Ресурстар Сабақтың техникалық құрал-жабдықтары
Ұйымдастыру кезеңі (7 мин)	Гимн орындалады. Сәлеметсіздер ме, құрметті ата – аналар мен қонақтар! Біздер тәуелсіз қазақ елінің ең жас ұланымыз, балалар. Сондықтан өз жеріміздің, өз еліміздің ата - бабаларымыз сияқты қадірлеп, сүюге, қорғауға тиіс екенімізді естен шығармайық. Біз әдепті баламыз, Біз ерекше боламыз. Қонақтарды көргенде, Сәлемдесіп аламыз. XXI ғасырда Қазақстанда тыныштық, бейбітшілік болсын деп тілей отырып бүгінгі «Мектебім – мейірім мекені!» атты тәрбие сағатымызды бастаймыз.	Оқушылар мұғаліммен амандасады,түг енделеді, мектеп партасындағы қатарлары бой ынша орында рына отырады.	Презентация

Сабақ басы (13 мин)	Балалар біз қай мемлекетте тұрамыз? -Елбасымыз кім? -Елордамыз қай қала? -Мемлекеттік тіліміз қандай тіл? Балалар біздің бір ғана Отанымыз бар. Ол – Тәуелсіз Қазақстан. Тәуелсіздік алғаннан кейін еліміздің рәміздері дүниеге келді. Олар:	Қазақстан Қ .К.Тоқаев Астана Қазақ тілі Хормен: Ту, Елтаңба, Әнұран	презентаци я
Ортасы (20 мин)	Оқушылар сендер өзіміздің Отанымыз, тіліміз, жерімізге байланысты өлең жолдарын білесіңдер ме? Айтып беріңдерші. Анамыздай тілеуі ақ, Отан бізде біреу-ақ! Ол біздің Қазақстан Қызық күндер өткіздік Шағын орталық бағында, Көп оқимыз, білеміз Ел мен Отан жайында. Біз намыскер Қазақ елі ұланымыз! Қорғайтын жерді Отан қыранымыз! Мұғалім: Атасы он жасар баласымен далада келе жатып, баласынан сұрады: - Анау өрмекшіні көремісің, не істеп жүр? - Көремін. Өрмек тоқып жүр. - Анау құмырсқаны көремісің? - Көремін, аузында бір нанның уағы бар, жүгіріп кетіп барады. - Жоғары қара аспаннан не көрдің? - Жоғарыда қарлығаш ұшып жүр, аузында тістеген шөбі бар. Сонда атасы былай депті: - Олай болса, шырағым, ол кішкентай жәндіктер саған үлгі – өнеге: Өрмекші маса – шыбынға тұзақ құрып жүр, өзіне азық етуге. Құмырсқа нанның уағын өзі жемей уағын үйіне алып бара жатыр. Қарлығаш балапандарына ұя жасауға шөп жинап жүр. Сен де еңбек етуге әдеттен – деді. Бұдан балалар сендер нені ұқтыңдар? - Еңбек етуді, уақытымызды босқа өткізбеуге, мейірімділікке. Әңгімелесу -Еңбек адамға не үшін қажет деп ойлайсыңдар? -Еңбекқор деп қандай адамды айтамыз?	Оқушылар Отан туралы өлең жолдарын айтып береді Мұғалімнің сұрағына жауап береді	Презента- ция Қағаздар, қайшы

	-Өз еңбектеріңнің жемісін көргенде қандай сезімде боласыздар? (Жақсы жарайсыздар!) Енді еңбек туралы қандай мақал мәтел білеміз? (Соларды айтайық) 1.Еңбек бәрін жеңбек 2. Еңбек етсең ерінбей, тояды қарның тіленбей 3.Ерінбесең еңбегің өнеді 4.Еңбек етпеген ішіп жемейді 5.Еңбек етте мақтан, Ойнап күлде шаттан 6. Еңбек түбі –зейнет 1-ші топ «Шелектер» сіздерге тапсырма «Фиш боум» әдісі арқылы мамандық иелері қандай қызмет атқарады соларды жапсырасыздар 2-ші «Балғалар» тобы сіздерге Заттарды ажырату «Вен диаграммасы» арқылы (суреттерді жапсыру) 3-ші «Қайшылар» тобына осы заттардан бір нәрсе құрап келген қонақтарға тілек айтып сыйлау. 4-ші «Аралар» тобына ертегі құрастыру.Еңбек,Отан тақырыбына байланысты.		
Соңы	- Еңбектің пайдасы – тәрбиелейді, күш береді, қуантады, бақытты етеді, өмір сүруге үйретеді, үнемшіл болуға баулиды, жігерлендіреді, шынықтырады. Ия, балалар, еңбек етсең, ерінбесең барлық мақсат – мұраттарға жетесіңдер. «Еңбек – қуаныш, жалқаулық – айырмас азап» -деген екен Абай атамыз. Сондықтан әрқашан осы сөзді есімізден шығармайық.		Презентация

Сабақтың тақырыбы: «Отбасым бақыт мекенім» 08.09.2023

Құндылық: Ақиқат Қасиеттер: әділдік, өз өзіне адал болу, бәрін жақсы көру.

Сабақтың мақсаты: Отбасындағы татулық туралы түсінік бере отырып ақиқат құндылығының мәнін ашу.

Міндеттері: - отбасы ұғымдары туралы түсінік беріп өзіне адал болуға үйрету; - отбасының бәрін жақсы көруге баулу; - әділдікке тәрбиелеу. Ресурстар: (материалдар дереккөздер)

Сабақтың барысы:

1.Ұйымдастыру кезеңі: Сәлемдесу түгелдеу,

5 «Т» -ны сақтау

Тыныштық сәті:

«Орманға саяхат»

2. Үй тапсырмасын тексеру

1. Тест сұрақтарына берген жауаптарын оқиды

2 Суретші Карим Муллашевтің «Ана мен әже» (Аялы алақан) картинасының репродукциясын карап, өз отбасы құндылықтарыңыз туралы пікірлеріңізді ортаға салыңыздар. Әуен. Волшебная композиция Хрустальный грусть продолжения

3. Дәйексөз

Балаға берілетін бірінші тәрбие ата-анасын, туған-туысын, жолдасын сыйлауға үйретуден басталады.

Ы.Алтынсарин

- Дәйексөздің мағынасын түсініп алыңыздар

4. Әңгімелесу Әкпаржан Ақылбай

Қайран менің жан анам... (Үзінді)

1. Ананың бойынан қандай ізгі қасиеттерді байқадыңыздар?

2. Мәтіндегі «Ана бір қолымен бесікті тербетсе, екінші қолымен әлемді тербетеді» деген нақыл сөзді қалай түсінесіздер?

3. Ата-ананың бойындағы қандай қасиеттер бала өмірге келгенде оны ізгілікке, дұрыс әрекетке жетелейді?

4. «Жеті атасын білмеген жетесіз» деген нақыл сөзден қандай ой түюге болады?

5. Сіздің пікіріңізше, отбасындағы қандай құндылықтар бала тәрбиесінде маңызды?

6. Отбасы ошағының жылулығын қалай сақтауға болады деп ойлайсыздар Сұрақ –жауап

5. Шығармашылық жұмыс

1-тапсырма: Ұлы адамдардың ой-тұжырымдарын оқып, отбасы өнегесі туралы ой-пікірлеріңізді ортаға салып айт..

Әл-Фараби: «Ғылымды игерген, бірақ тәрбие көрмеген адам қоғамды қайғы-қасіретке жетелеуі мүмкін».

Б. Момышұлы: «Ата-ананың қадірін білмеген—ел қадірін біле алмас, ел қадірін

білмеген— ата-ана қадірін біле алмас». С.В.Михалков: «Адамның қалыптасуы бала кезден басталады. Жақсылық та адам бойына нақ сол бала кезде егіледі. Ол жылдар өте келе, өніп шығады. Жақсылық ұрығының өніп шыққаны немесе оны жамандықтың арамшөптері басып кеткені сонда ғана белгілі болады». М.Әуезов: «Үлкен алдында жас қарызы, Ата алдында бала қарызы – әдеп пен сый». 3-тапсырма: Ақын Төлеген Айбергеновтің «Ана» өлеңін оқып, өз аналарыңызға деген сүйіспеншіліктеріңіз туралы айтып беріңіздер. Арманыңды ақтармын ба жүрегімде тербесем? Айға сіңлі, қарындассың қасиетті Жерге сен. Мен өзінді теңдесі жоқ құдірет деп түсінем, Сендік қуат мың есе артық Жердің тарту күшінен. Сұлу әлем, әлем сұлу сен жаратқан адаммен, Көк жолның қарсылығын қағып тастап барам мен. Сендік қуат болар, бәлкім, басын иді көк маған, Әркез сенен туғанымды есіме алсам, тоқта ман. Ал ұмытсам, ұмыт болып қаларымды білемін, Ұмыт қалмау үшін менің шарқ ұрады жүрегім. Шат жүріп-ақ қас қаққанша боламын мен шерменде, Жетім емес кей ананың жетімдігін көр генде. Адамның жеке басының алғашқы қалыптасуы отбасынан басталады. Оның ер жетіп өсуі, бойындағы алғашқы адамгершілік белгілер отбасында қалыптасады, сондықтан да туған үйдің жылуы оның көкірегінде көп жылдар бойы сақталып, мәңгі есінде жүреді. Жеке адамның бойындағы ар-ұяты, ақыл-ойы, адамгершілігі, басқа адамдармен қарымқатынаста, мәдениеттілікті тәрбиелеуде отбасы – алғашқы қадам. Сондықтан, отбасы – өте қажетті, басқадай ешнәрсемен өзгертуге (ауыстыруға) бол майтын баспалдақ. Қазақ ұғымында отбасы – өмірдің тұтқасы, оттың маңайына таратқан жан балқытар жылуы. Қазақтың ошағы дөңгелек үйінің ішінде болады да, бүкіл жайдарылық жағылған отқа үйіріледі. Отбасының амандығы, ошақтағы оттың маздап тұруы – үмітінің өшпес алауы. Үй ішінің қызыққа, қуанышқа толы болуы да соған байланысты. Қазақ отбасында арнай жазылып

бекітілмеген «заңдары» – әке мен ұлдың, шеше мен қыз баланың, қыз бен жеңгенің, келін мен ененің, ата мен келіннің, нағашы мен жиеннің, бажа, жезде, бөлелердің арасындағы өзара қарым-қатынастары әрқайсысы әдептілікке тәрбиелеудің ерекше қымбат үлгісі.

6.Топпен ән айту

Ата – Әже

Қалмасын деп қатардан Қанша көрдім дегенмен,

Ойлайтынын сезем мен. Көрмегенім көп менің

Айналайын әжемнен Қанша білдім дегенмен,

Айналайын атамнан. Білмегенім көп менің

Мақтанбаймын бекер мен, Мен дегенде ештеңе

Өшпейсіңдер санамнан Аямайтын осылар

Айналайын әкемнен Таңертең де кешке де

Айналайын анамнан. Аялайтын осылар

Күн сияқты ашылар Қалай жаман боламын

Қамқоршымда осылар. Мен бақытты баламын

Қ-сы: Атаааааааа Әжеееееее

Мен сіздерді сүйіп өтемін

Анаааааааа Әжеееееееее

Сыйлаймынғой бәріңді

Мен сіздерге қарап өсермін Нұржан Төлендиев

7.Үй тапсырмасы.

1. «Қамқор әке», «Мейірімді ана», «Ақылды бала» тақырыбында өз

ойларыңызды постерге салып, қорғаңыздар.

8.Соңғы тыныштық сәті: Бүгінгі сабақтан игерген жақсы қасиеттерді бойларыңызға сіңіріп,жүректеріңізге түйіп алыңыздар.

«Жол ережесін есте сақта» (тәрбие сағаты) 11.09.2023

Сабақтың тақырыбы: Жолда жүру ережесін білеміз бе?

Сабақтың мақсаты: Жолда жүру ережесін дұрыс түсініп оны пайдалана білуге үйрету.

Оқушыларды жауапкершілікке, сергектікке, жол ережесін бұлжытпай сақтауға тәрбиелеу. Балаларға жол белгілерін қайталату арқылы, есте сақтау, шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Көрнекілігі: Интербелсенді тақта, бағдаршамның суреті, әр түрлі жол белгілерінің суреттері.

Барысы:

Ұйымдастыру кезеңі.

Жұмбақ. Көзін ашып жұмады

Бағыт сілтеп тұрады. / бағдаршам/

Оқушылар жұмбақтың жауабын шешкеннен соң бағдаршам туралы өлеңдері оқылады.

Бағдаршам қамқорыңдай жанашыр,

Деп тұрғандай:

«Адамдарға жол ашық!»

Кезек ашып, жұмғанында үш көзің
Қалт жібермей, орында дәл, тос өзін.

2. Қызыл көзі жанғанда,
Сары көзі жанғанда,
Сақ абай бол барынша.

Жасыл жарық жол ашық,
Жүгіре бер бел асып.

Бас аяқты ойлап,
Бол ұқыпты жолда

Топпен жұмыс. Әр топқа сұрақтар беріледі. сол сұрақтарға дұрыс жауап беру.

1 сұрақ: Бағдаршам дегеніміз не? Оның адам өмірі үшін қандай пайдасы бар?

2 сұрақ: Жолдағы қозғалыс бағдаршамның басқа қандай белгілермен реттеледі?

3 сұрақ. Жүргіншілерге қай жолмен жүру керек?

4 сұрақ. Жиек жол болмағанда ше?

5 сұрақ Жолдың қай жағынан жүру керек?

6 сұрақ. Ата - аналарға барғанда қоғамдық көлікке қай жерден отырсыз?

Бағдаршам ойыны:

Барлық оқушы айнала билеп жүреді. Қызыл жанғанда тоқтап қалады. Жасыл жанғанда билеп жүреді. Сары жанғанда 1 аяғын көтеріп, екі қолын жайып тұра қалады. Шартты бұзғандар ойыннан шығып қалады.

Ән: Біз жолаушы баламыз.

Жолда жүру ережесі туралы ережелерді еске түсіреміз.Топтарға тапсырмалар беру.

Әр топ өздеріне берілген мәтінмен танысып, әуелі жұпта, содан соң топта талқылап, бір-біріне түсіндіреді.

Жол белгілерінің суреттерін көрсету.

1. Сен көшеге шықтың. Жүріп келе жатқан адамдарға бөгет жасамау үшін әуелі сол жағыңа, содан кейін оң жағыңа қара.

2. Мектепке барар жолды, не көшені барынша аз қиындықпен өтетін ең қауіпсіз жолды таңдап ал.

3. Қала көшесімен келе жатқанда абай бол! Асықпа! Тек тротуармен немесе жол жиегімен ғана жүр.

4. Көшеде келе жатып қақпадан шығып келе жатқан машинаны көрсең күте тұр. Тротуар сөзі француз тілінен аударғанда “Жаяу жүргіншіге арналған жол”дегенді білдіреді.

Тротуарда жүру тәртібі. Жеке жүрсең:

1.Тротуардың оң жағын ала жүр.

2.Жүгірме,асықпай адымда.

3.Жол жиегін аттама,оның үстімен жүрме.

4.Тротуар үстіндегі кедергілерді жүргін бөлікке шықпай айналып өт.

5.Тротуардың ортасына тұрма,үйлерге жақын қапталына қарай барып тұр.

6.Тротуар үстінде ойнап,алыспа.

7.Әлдеқандай затыңды жүргін бөлікке түсіріп алсаң,ересектердің бірінен жәрдем сұра.

8.Жолаушылар қоршауынан асып өтпе. Оның астынан өтпе және үстіне асылып отырма.

Топпен бірге жүрсең:

1.Қатардан шықпа.

2.Алысып, ойнама.

3.Жүгірме, секірме, итеріспе.

4.Шуылдама.

5.Мұғалімнің жөн сілтеуіне ғана құлақ ас, басқаларға алаңдама.

6.Әлдеқандай затыңды жүргін бөлікке түсіріп алсаң, тротуар үстінде тұрып ересектерден көмек сұра.

Жол жиегі

Жол жиегі-жол жиегі мен мен тротуар аралығын бөліп тұру үшін қаланған арнайы тас қаптал.Оны кейде бордюр деп атайды. Бордюр француз тілінде “бір нәрсені жиектеуге арналған жолақ”деген сөз. Балалар кейде жол жиегінің үстімен жүгіріп ойнағанды ұнатады. Ал егер әлдеқандай бір көлік жол жиегіне тақау жүріп жүрген баланы қағып кетуі де мүмкін ғой. Ондай жағдайдың ақыры қайғылы оқиға соқтырмауына кім кепіл.

Қоршаулар

Аса қауіпті жерлерде арнайы қоршаулар қоюға тура келеді.Олар жолаушылардың жүргін бөлікке кенеттен шығып кетуіне бөгет жасайды.Қоршаулар көбінесе көліктердің ерсілі-қарсылы қозғалысы көп жолдарда, мектептер маңында және жаяу жүргіншілердің топ- талған тұстарында жанына қойылады. Жол қозғалысы ережелерін, нағыз қасақана бұзу-шылар қоршаулардың үстінен секіріп немесе оның астынан өтушілер.Бұл ереже бұзудың ең қауіпті түрі. Қоршау қойылған жерлерде көлік жүргізушілер жаяу жүргіншінің болмай- тынына әрқашан сенімді.Сондықтан оның алдынан жаяу жүргінші шыға келгенде жүргі-зуші аса қиын жағдайға тап болады.

Ой толғаныс

Жол ережесіне байланысты жұмбақ, өлеңдер құрастыру.

Қорытынды

МАИ емтиханы. (Интербелсенді тақтамен жұмыс)

1. Жүргіншілер деген кім?

А) машина жүргізетін адамдар В) көшеде жаяу жүрген адамдар С) белгілер

2. Көлік жүріп келе жатқанда жолаушыға жүргізушімен сөйлесуге бола ма?

А) болады В) болмайды С) білмеймін

3. Жолаушылар таситын қоғамдық көлікті қай жерден күтіп, міну керек?

А) аялдамалардан В) кез-келген жерден С) дүкен алдарынан

4. Қала көшелерінде жаяу адамдар қандай жолмен жүруге тиіс

А) кез-келген жолмен В) тротуармен С) автомобиль жолдарымен

5. Қала көшелерінде велосипедпен жүруге неше жастан бастап рұқсат етіледі?

А) 10 В) 12 С) 14

6. Дөңгелек шеңбер түрінде қызыл түспен белгіленген белгілер қандай ұғымды білдіреді?

А) ескерту белгілері В) көрсеткіш белгілер С) тыйым белгілері

7. Қай түс жанғанда машиналар жүреді?

А) сары В) жасыл С) қызыл

Сабақтың тақырыбы: «Ар ұят және адамгершілік» 18.09.2023

Мақсаты: Баланың бойына рухани-адамгершілік қасиеттерді ұялату, жақсы-жаманды ажырата білуге, адамдық асыл қасиеттерді игеруге ықпал ету. Бір-бірімен қарым-қатынастарын жақсарту, оларды адамгершілікке, имандылыққа, шыншылдыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.

Сабақтың түрі: Аралас сабақ

Әдісі: Түсіндіру, сұрақ – жауап, әңгімелеу.

Көрнекі құралдар: слайд

Сабақтың барысы:

Мұғалім: – Саламатсыздар ма құрметті оқушылар! Бүгінгі біздің тәрбие сағатының тақырыбы «Мейірімділік-асыл қасиет». Адамның жақсы қасиеттерінің бірі мейірімділік туралы әңгімелесеміз. Адамдардың бір-біріне деген мейір шапағаты – әдептілік белгісі, сол туралы білеміз.

Абайдың 14 сөзімен таныстыру

«Мейірімді адам» бойындағы қасиеттерді атар өтсек: жақсы адам, ақкөңіл, жаны таза, шыдамды, рақымшыл, жылы жүрек. Енді осындай адам деп кімді айтар едіңдер?

— Әрине мейірімді жандардың қатарында ең бірінші біздің аналарымыз тұрады екен.

— Адамзат ненің, кімнің мейіріміне бөленген?

— Күн, табиғат, ана, ұстаз, дәрігер және тағы басқалардың мейіріміне бөленеді. Ендеше мына сұрақтарға жауап беріп көрейікші:

«Мейірімді адам» дегенді қалай түсінесіңдер? Қандай адамды мейірімді адам деп айтасыңдар? Балалардың жауаптары тыңдалады.

«Мейірімділік шуағы» сөзін топтастыру (Тақтаға оқушылар осы сөздің мағынасын ашатын сөздерді қойып шығады)

жақсы адам	ақкөңіл	жаны таза	бірлік
жарастық			махаббат
шыдамды	Мейірімділік шуағы		рақымшыл
ынтымақ		бауырмалдық	
жылы жүректі	сүйіспеншілік	қамқорлық	достық.

— Дұрыс балалар, сендерге мейірімді болуды мектепте ұстаздарың, үйде аналарың үйретеді. Ендеше сол өзіміздің аналарымыз туралы айтайық, ол қандай адам? (баяу музыка ойнап тұрады) топтастыру.

кішіпейіл	мейірімді	бауырмал
сыпайы	Ана	кешірімді
әдепті	жақсы	жанашыр

«Мейірімділікті анадан үйрен» деген халық даналығын жазып қояды және оның мәнін түсіндіреді. Ана — халық ұғымында жаратушы. Олай дейтініміз табиғаттың жаратқан иесі адамды дүниеге әкелуші — Ана. Ал барлық нәрсенің дүниеге келуі үлкен мейірім мен шапағаттан пайда болады. Табиғаттың барлық жанға бірдей мейірімді болуы сондықтан. Адамның да ананың кіршіксіз мейірінен берілген мейірімділігін сақтап қалуы өз қолында.

Тапсырма: «Кім және не мейірімді?» түсіп қалған сөздерді орнына қою керек. (баяу музыка ойнап тұрады)

Күлімдеген мейірімді. (күн) Кіршіксіз ақ мейірімді! (қар)

Таза мөлдір мейірімді! (су) Бәрімізді көтеріп тұрған мейірімді! (жер)

Аяулы мейірімді! (анам) Қадірлі мейірімді! (әкем)

Әлпештеген мейірімді! (әжем) Еркелеткен мейірімді! (атам)

Жылы жүзді мейірімді! (ұстазым) Тату-тәтті мейірімді! (достарым)

Жағдаяттарды шешу:

1-жағдаят: Сен аулада ролик теуіп жүрдің, ал сенің досыңның ролигі жоқ, сенің әрекетің?

2-жағдаят: Сенің алдыңнан бір құшақ газет-журнал көтерген хат тасушы апай шықты, сен не істер едің?

3-жағдаят: Сенің анаң ас дайындап жатыр, ал інің мазасызданып кетті, сенің әрекетің?

4-жағдаят: Сенің алдыңнан ауыр сөмкелерін көтерген әже шықты, сен абайсызда ол әжені қағып кеттің, оның сөмкесіндегі заттары шашылып қалды, сен не істер едің?

Мұғалім: -Балалар сендер өздеріңді мейірімді баламын деп санайсыңдар ма? Ендеше бәріміз бірге «Мейірімділік ағашын» өсірейік, ол үшін сендер өздеріңді не үшін мейірімді санайтындарыңды айтып, «мейірімділік ағашына» жемістерді ілеміз.

Қорытынды: -Балалар бүгін сабақта адам бойындағы тағы бір асыл қасиет мейірімділік туралы білдіңдер? Осы сабақта өздеріңе не алдыңдар, не үйрендіңдер? (оқушылар жауабы)

-Дұрыс балалар, адамдар бір-біріне әрқашан қамқоршы, адал, қиын жағдайда қол ұшын беруі керек, әр күнін күлімдеп қарсы алып, өзін қоршаған адамдарға, бауырларына мейірімділік таныта білуі керек.

Сабақтың тақырыбы: "Тілім менің- ғасырлардан аманат" 25.09.2023

Мақсаттары :Оқушыларды ана тілімізді құрметтеуге тәрбиелеу, тіл – біздің тіршілігіміз, бабаларымыздан қалған асыл мұра екенін түсіндіру.

Сабақтың барысы:

Ана тілге деген сүйіспеншілік бала кезден басталады. Ана тіліміз арқылы ғана біз халқымызды, Отанымызды танып білеміз. Ел – жұртымыздың, туған жеріміздің ерекшелігін, қасиетін ана тіліміз арқылы қабылдап, соған деген махаббатымызды ана тіліміз арқылы жеткіземіз. Біздің ана тіліміз – қазақ тілі. Қазақ тілі – дүние жүзіндегі ең бай, беделді де, бейнелі тілдердің бірі. Тіл – ұлттың ұлттық сипатын ерекшелейтіні белгілі. Тілі жоқ халықтың ұлты да жоқ болатыны дау тудырмайтын ақиқат. Қазіргі таңдағы қазақ қоғамындағы ұлттық бірліктің дамуын қамтамасыз ететін рухани байлық пен материалдық өндірісті бейнелейтін негізгі құрал – мемлекеттік тіл екенін сезіну тіл зерттеу мәселесіне бұрынғыдан басқаша қарауымызды қажет етеді. Олай дейтін себебіміз мемлекеттік тілімізді бекемдей түсу жолында жауапкершілік пен тиянақты істер өте қажет.

1.Тіл мерекесі қай күні аталып өтіледі?(22-қыркүйек)

2. Әдеби тіл түрлерін атаңыз?(ауызша-жазбаша)

Өткірдің жүзі, Кестенің бізі Өрнегін сендей сала алмас – деп ұлы Абай атамыз таңырқап, тағзым еткен. Олай болса, сендердің осы ана тіліміздің мәртебесін биікке ұшырататын сұңқары, бәйгенің алдын бермес тұлпары болуларыңа тілектеспін! Тіл тарихы – ел тарихы, тіл тағдыры – ел тағдыры. Себебі, еліміз бен тіліміз болашақ үшін бірнеше тарихи бұралаңдар мен шатқалдардан адаспай, сүрінбей, ақыры мақсатына жетті. Тарих пен тіл тамырлас. Ана тіліміз бүгінде барлық Қазақстан халықтарының мәртебесі, мақтанышы. Тіл халық тарихы, тіл ұлттық қазына, тіл біздің намысымыз, арымыз, байлығымыз, барымыз. Ана тілі – бұл атаңның тілі, анаңның тілі, туған халқыңның тілі. Ана тілін біз кішкентай кезімізден қастерлеп, құрметтеп үйрене бастаймыз. Әр халықтың жер бетінде жасағаннан бергі басынан кешкен өмірі, ерлік істері, аңыз ертегілері, шығарған өлең-жырлары, жазған кітаптары, табиғат пен қоғам құбылыс атаулары, көрген-білген жалпы дүние жайындағы ұғымдары ойы, сезімі бәрі-бәрі де ана тілінде сақталады, ана тілі арқылы атадан балаға ауысып отырады.

3.ҚР Конституциясы қай жылы қабылданды?(1992)

4. Тіл саясаты туралы тұжырымдаманы қай жылы қабылдады? (1996)

5. ҚР Тіл туралы Заңы қай жылы қабылданды? (1992)

6. Тіл туралы Заң қанша баптан, қанша тараудан тұрады? (6-тарау, 27баптан)

7. Сүйемін туған тілді- анам тілін, Бесікте жатқанымда-ақ берген білім. /Өлеңнің авторыкім? (С. Торайғыров.)

8. Қазақ тілі қай тілдер тобына жатады? (түркі тілдес)

Бабалардан қалған асыл сөз» деп аталады. оқушылар тіл туралы мақал – мәтелдер айтады. Мақал – мәтел Өнер алды – қызыл тіл Тіл тас жарады, тас жармаса бас жарады Ең ащы да, тәтті де – тіл Тіл қаруы – сөз. Жеті жұрттың тілін біл Келесі мен сендерге жұмбақ жасырамын. Жағалай – жағалай тас қойдым, Жирен атты бос қойдым. (Тіл) Онан әрі қарай тіл туралы өлеңдердің авторын табу. Сүйемін туған тілді – анам тілін, Бесікте жатқанымда – ақ берген білім. Шыр етіп жерге түскен минутымнан, Құлағыма сіңірген таныс үнін. (Сұлтанмахмұт Торайғыров) Ана тілің – арың бұл, Ұятың боп тұр бетте. Өзге тілдің бәрін біл. Өз тіліңді құрметте! (Қадыр Мырзаәлиев) Туған тілім – тірлігімнің айғағы, Тілім барда айтылар сыр ойдағы. Өссе тілім, мен де бірге өсемін, Өссе тілім, мен де бірге өшемін. (Әбділда Тәжібаев) Оқушылар тіл туралы мақалдарды айтады .

Қорытынды: Туған тілде сыры терең жаным бар, Туған тілде әнім менен сәнім бар, Туған тілім- жүрек үнім наныңдар. Нанбасаң дар жүрегімді суырып-ақ алыңдар. Ана тілі бүгінде барлық Қазақстан халықтарының мәртебесі, мақтанышы. Тіліміз мемлекеттік мәртебеге ие болды. Енді осы ана тіліміздің өрісін кеңейту, қолданыс аясын барынша ұлғайту біздің міндетіміз. Бүгінгі танымдық сағатымыздың соңын Ақын Мұзафар Әлімбаевтың жыр жолдарымен : Тілің – халқың, халқың – тілің, Қос егіз! Екеуінің саясында өсеміз. Халық пен тіл – жасай берер қос емен, Саясында көгереді көсең. Сіз бен біз де бұ дүниеден көшеміз. Жасай бермек, жасайды сол қос – егіз!

Сабақтың тақырыбы: «Ұстаз! Сіздің алдыңызда » 02.10,2023

Мақсаты: Ұстаздың адам өмірінде алатын орын зор екендігін, ұстаздарды құрметтеу, сыйлау және қадірлеу қасиеттерін оқушылардың бойына дарыту.

Ұстаз мамандығының қыры мен сырларын түсіндіру. Ұстаз еңбегін әрқашан бағалай білуге тәрбиелеу.

Көрнекілігі: Ұстаздар туралы нақыл сөздер, өлең үзінділері жазылған көрнекіліктер, әр түрлі шаралар, гүлдер.

Өту барысы:

Мұғалім:

Ұстаздық өте жауапты мамандық екені баршамызға белгілі. Ол – мектептің де, қоғамның да, ғылымның да, білімнің де, ұлттың да, адамгершілік пен ерліктің де, жақсы мінез бен ақындықтың да нағыз жанды өкілі. Үнемі бала көзінде болу, әрдайым жинақы, таза, әдепті жүруді талап етеді. Кез келген уақытта шәкірттің қандай да болсын сұрағына білімділікпен жауап беруге тура келеді. Оған нақты, дәлелді, сенімді, көркем, жүйелі, тартымды сөйлеу керек. Ұстаздың әділдігі, адалдығы, батылдығы, мінез сұлулығы, іс пен сөз бірлігі, шыншылдығы, ұстамдылығы күн сайын балалар тарапынан баға алып отырады. Ол – әрі ғалым, әрі шешен, әрі көшбасшы. Ұстаз – мейірім, махаббат, сүйіспеншілік, жанашырлық сезімдерінің көрігі. Ұстаз – білім беру сапасын арт-тыру саясатын тікелей жүзеге асыру-шы. Ол – мемлекетімізді құрмет-теу жауапкершілігін шәкірттеріне жеткізіп дарытушы.

— Балалар қазақтың тұңғыш ұстазын білесіңдер ме?

— Ыбырай Алтынсарин.

«Сыр – сұхбат» сұрақтары:

Ұстаздық өміріңіз сізге ұнай ма?

Кешегі өзіңіз оқыған мектебіңіз бен қазіргі мектепте қандай өзгерістерді байқайсыз?

«Ұстаз — мектептің жүрегі» деген сөзді қалай түсінесіз?

Сабағыңызда оқушыңыз ұйықтап қалған кезі болды ма?

Оқушы кезіңізде сабаққа кешігіп келген кезіңіз болды ма? Болса сол туралы есіңізде ме?

Неліктен осы мамандықты таңдадыңыз?

Жас кезіңіздегі армандарыңыз орындалды ма?

Ұстаздық өміріңіздегі жарқын белестер жайлы айтып берсеңіз.

Қазіргі өмірді жаңадан бастау мүмкіндігі туса, оны өзгертер ме едіңіз?

Егер сіз ұстаз болмасаңыз, басқа кім болуыңыз мүмкін еді?

Көп рахмет сізге, біздің көкейіміздегі сұрақтарға жауап бергеніңізге дән ризамыз. Олай болса, осы сыр-сұхбаттан қандай әсер алдыңыз, соны мына «смайликтер» арқылы көрстіп, қайталап берсеңіз дейміз.

Сабақтың тақырыбы: "Шылым шегудің, ішімдіктің адам ағзасына зияны" 09.10.2023

ЖЖЕ.Көлік құралдарын пайдалану ережелері

Сабақтың мақсаты:

Білімділік: Оқушыларымыздың салауатты өмір салты жайлы білімдерін тереңдету, адам денсаулығының қымбаттылығын, жат қылықтардан сақтай отырып, өмір сүру үшін қажеттілігін, бағалы байлық екендігін түсіндіру. денсаулық туралы түсінік беру. Денсаулықтың негізі қимыл, спорт, дұрыс тамақтану, таза ауада жүру екенін балаларға ұғындыру. Жаман әдеттерден сақтандыру, ішімдік пен темекінің жас организмге зиянды екенін насихаттау.

Дамытушылық: Өз денсаулықтарына жауапкершілікпен қарауға, шығармашылық қабілеттерін дамыту, сөйлеу шеберлігін жетілдіру.

Тәрбиелеу: Өзін - өзі күте білуге, тазалыққа, ұқыптылыққа, әдемілікке, салауатты өмір салтын қалыптастыруға тәрбиелеу.

Сабақтың барысы:

Ұйымдастыру кезеңі:

Кіріспе сөз.

Мұғалім: Бүгінгі сабағымызды Н. Ә. Назарбаевтың сөзімен бастағым келіп тұр: «Дені сау сәби әр отбасының қуанышы, бақыты. Ал денсаулығы мықты сәби халықтың болашағы, Отанының сенімді тірегі.»

Бұл бөлімдердің барлығы да бүгінгі ұрпақ тәрбиесі үшін маңызды мәселелер болып табылатынына біз сенімдіміз. «Дені саудың жаны сау», «Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен»деп қазақ халқы айтпақшы қазіргі кезде келер ұрпақ жаман әдеттерге үйір, еліктегіш болып өсіп келе жатқаны кім - кімге де ақиқат. Оқушылар жаман әдеттер деп

отырғанымыз қандай әдеттер?

Оқушылар жауабы.

Мұғалім: шылым шегу, маскүнемдік, нашақорлық, ұрлық, жұқпалы аурулар, бұзақылық.

«Арақ - арыңа нұқсан, темекі тегіңе нұқсан» демекші балалар бұл зиянды әдеттерден аулақ болуымыз керек.

Оқушылар бізге бүгін жұмбақ бір кейіпкер хат жолдап отыр екен соңы оқып көрсек.

Өзімнен өзім сыр таптым,.

Өле алмай жүрген сырқатпын.

Шіріген картоп сияқты,

Бұрышында қалған бір қаптың.

Өзімнен өзім тістенем,

Істеген ісіме өкінем.

Ұмытайын десем қорқамын,

Көрмейтін сұмдық түс көрем.

Жұмбақ кейіпкердің хаты

Қымбатты оқушылар 14 - 15 жасымда үлкен бір өкінішке тап болдым. Сол 8 - 9 сыныптар мен үшін естен кетпес уақыттар. Кейбір жандар естен кетпес деп қуаныш пен шаттыққа толы кездерін айтса мен үшін естен кетпес деген сөз өмірімдегі ең ауыр сөз. Неге енді сол 14 - 15 жасым ауыр кез екенін мен сіздерге әңгімелеп берейін. Менің жолымды қайталамасын деген ниетпен сіздермен сыр бөліскелі отырмын.

Мен бастауыш сыныптан бастап алғырлығымен өнерлілігім, ұшқыр білімнің арқасында көзге түстім. Сол 6 жасымнан бастап 14 жасқа дейін білімді алғыр болып өскен оқушы 8 сыныптан бастап мүлдем басқа адамға айналды. Күрт былай өзгеруіме себеп болған жағдай алғашқы махаббат. Мен сыныпқа жаңадан келген бір қызға ғашық болдым, ол қыз менің сезіміме жауап қайырмаған соң мен өмірден түңіліп, жаман жолға түсіп кеттім.

Көшедегі жаман балалармен темекі тартуды да үйреніп, кейін сабақтарға да мән беруді қойдым. Сөйтіп жүріп 8 сыныптың 1 тоқсанында қалай күнделігім 2 мен 3-ке толып шыққаның білмей де қалдым.

Кейін оқуға қолымды бір сілтеп, сабаққа баруымды да қойдым. Әрине, бұл менің әке - шешеме де ауыр тиді, қанша маған сөйлеп те, ұрып та тәрбиелемекші болса да мен құлақ аспай өз білгенімді істедім. Мектепте ұстаздар, үйде әке - шеше сөзін естімеу үшін мен үйге қонуды да қойдым. Одан арғы өмірім өзім үшін қызық болып көрінді. Подвалда түнеп, ұрлық жасап, төбелесте алдыма жан салмай, ішкенім арақ, шеккенім темекі болып, нашақорлық пен жұқпалы ауруға қалай тап болғанымды білмей де қалдым.

Солай өмір зымырап өте берді. Ал мен осы өмірдің ағысына төтеп бере алмай темір тордың ар жағынан қалай шыққанымды білмей де қалдым. Темір тордың ар жағында ғана есімді жиып өкініштен өзегім өртеніп басымды тауға да, тасқа да ұрып қалай осы күйге жеттім деп шарқ ұрдым.

6 ай темір торда отырып шығып, жаңа өмір бастауға бел будым. «Бүгінгінің баласы ертеңгінің данасы» дегендей балалар «қамшының сабындай қысқа өмірді» бостан босқа өткізбейік, достар! Қандай жағдай болмасын адам баласы мойымай әрқашан қиындыққа төтеп беру қажет. Оқушылар жарқын болашаққа сеніммен қарап нық қадам басуымыз қажет. Ашуды ақылға жеңдіріп мен секілді қателікке бой алдырмай аулақ болыңыздар.

Мұғалім оқушыларға сұрақ қояды.

1. Оқушылар жұмбақ кейіпкердің әрекеті дұрыс па?

2. Сіз жұмбақ кейіпкердің орнында болсаң не істер едің?

Келесі бөліміміз жағдаяттар(слайд)

1 жағдаят:

Бір күні сені жан досың бір отырысқа ертіп баратындығын айтты. Онда барғаныңда үлкен жиынның үстінен түстің. Сен бейтаныс адамдар ішімдік ішуге, шылым шегуге шақырады. Досың да солар жағында. Бұған дейін досыңның мұндай әдеттерін байқамапсың.

Осы жағдайда сен не істер едің, қандай да бір шұғыл шешім қабылдайсың ба? Өз шешіміңмен бөліс.

2 жағдаят:

Сыныпқа жаңадан оқушы келді. Барлық сынып оқушылары онымен жақын араласып кетті. Сіз онымен дос та болып алдыңыз. Кейін сіз оның жұқпалы аурумен ауратынын білдіңіз.

Бұл жағдайдағы сіздің іс - әрекетіңіз қандай?

3 жағдаят: Сенің өте жақсы көретін ағанның аузынан ептеп сыранның иісі шығатынын бір – екі рет байқадың.

Ағанды қалай құтқарар едің?

4 жағдаят: Мектептен шығып үйге келе жатқаныңда темекі шегіп отырған бір баланы көрдің. Сен не істер едің?

5 жағдаят: Саған 11 - сынып оқушысы: «Маған күнде бір қорап темекі алып бер. Екеуіміз бірлесіп шегеміз. Мұны тек сен екеуіміз ғана білетін болайық. Әйтпесе.....» деп жұдырығын көрсетіп, шарт қойды. Не істейсің?

Зиянды әдеттер (мұғалім)

Слайд пен плакаттар арқылы оқушыларға мағлұматтар беру.

«Денсаулық – зор байлық» сұрақ жауап кезеңі.

1 – топқа:

1. Денсаулық дегенді қалай түсінесіңдер?

Денсаулық дегеніміз - адам өміріндегі ең үлкен байлықтың бірі, денсаулықтың арқасында адам еңбек етіп, жегістікке жетеді және жақсы өмір сүреді. Денсаулықты сақтап, оны нығайтуға әрбір адамның өзіне ғана байланысты.

Денсаулық салауатты өмір салты туралы ғылым.

2. Денсаулықтың достарына, қастарына нелерді жатқызамыз?

3. Өздерін қандай спорт түрлерін жақсы көресіңдер?

2 - топқа:

1. Денсаулықты сақтау үшін қандай ережелерді орындау керек?

Жеке бас гигиенасын сақтау күн тәртібін орындау. Дене шынықтырумен шұғылдану, дұрыс тамақтану, организмді шыңдау, белсенді, қайырымды және ақжарқын болу.

2. Біз не үшін тамақтанамыз? Адам үнемі күш қуатты жұмсайды, соны қалпына келтіру үшін дұрыс тамақтана білу тиіс. Дұрыс тамақтану - денсаулық негізі. Өмір сүру үшін тамақтанамыз.

3. Қазақстанның туын көкке көтеріп, намысымызды асқақтатып жүрген қандай спортшыларды білесіңдер?

3 - топқа:

1. Денсаулыққа не зиян?(Күн тәртібін бұзу, жеке бас гигиенасын сақтамау, аз қозғалу, жағымсыз әдеттерге әуес болу)

2. Сезім мүшелеріне не жатады? Көз, құлақ, мұрын, тіл, тері.

4. Қандай ұлттық ойындарды білесіңдер?

Сергіту сәті.

Би – қозғалыс. Қозғалыс – денсаулық. Денсаулық – зор байлық. (Би «Чемпиондар әні»)

Қорытынды:

Ұлы ойшыл Сократқа кезінде мынадай сұрақ қойылыпты: «Адамға өмірде не қымбаттырақ байлық па, әлде атақ па?» депті. Сонда Сократ «Байлық та, атақ та, даңқ та адамды шын бақытты ете алмайды. Дені сау кедей, ауру патшадан бақыттырақ» деп жауап беріпті. Яғни адам бақытты болу үшін оған денсаулық керек, ал денсаулықтың кепілі салауаттылық. «Тіршіліктің негізі – салауатты болашақ» деп бүгінгі тәрбие сағатымызды аяқтаймыз.

Жаяу жүргіншілер өткелінен қалай өту керек

Жаяу жүргіншілер өткелінен қалай өту керек

harrison@cultureoeuvre.com

Нұсқаулық

1-қадам

Жаяу жүргіншілер өткелі - жаяу жүргіншілерге жолдың екінші жағына немесе көшеге өту үшін бөлінген бөліктің арнайы бөлігі. Оларды белгілеу үшін жол белгілері немесе белгілері қолданылады. Жаяу жүргіншілер өткелдеріне жүріс бөлігінің үстіндегі арнайы жасанды құрылыстар да жатады.

2-қадам

Жаяу жүргіншілер өткелінің екі түрі бар: жер үсті және көшеден тыс. Олардың әрқайсысының бірнеше түрлері бар. Жерге қондырылғандар реттеледі және реттелмейді. Жер асты және жер үсті өткелдері көшеде емес. Мұндай аймақтың жанында екі жағдайда да жол белгілері бар.

3-қадам

Жол қозғалысы ережелеріне сәйкес (4.3-тармақ) жаяу жүргіншілер өткелінен, оның ішінде жер асты және үстіңгі өткелдерден өту керек. Егер олар жоқ болса, сіз тротуарлар немесе иықтар сызығы бойымен қиылыстардан өте аласыз. Егер көріну аймағында қиылысу немесе қиылысу болмаса, ережелер бойынша бөлу жолағы мен қоршаулары жоқ жерлерде екі бағытта айқын көрінетін жерлерде жүріс бөлігінің шетіне тік бұрышпен өтуге рұқсат етіледі.

4-қадам

Реттелмеген жаяу жүргіншілер өткелі бағдаршаммен жабдықталмаған немесе олар істен шыққан. Бұл жағдайда жүргізушілер жаяу жүргіншілерге жол беруге міндетті. Қауіпсіздік үшін көшені кесіп өтпес бұрын сізге қарай асығатын көлік жоқ екеніне көз жеткізу үшін солға және оңға барлық бағытты қараңыз. Назар аударыңыз, жолда арнайы қызметтік көліктер болуы мүмкін, мысалы, жедел жәрдем. Жолдың таза екеніне көз жеткізгеннен кейін, екінші жағына өтіңіз. Балаларды қолыңыздан ұстағаныңыз дұрыс.

5-қадам

Реттелетін жаяу жүргіншілер өткелдеріне жұмыс жағдайында бағдаршаммен жабдықталған кіреді. Бұл жағдайда жолдың екінші жағына өту тек жасыл шамда ғана рұқсат етіледі. Адам көп жүретін жерлерде жаяу жүргіншілер өткелдеріндегі кейбір бағдаршамдар арнайы батырмамен жабдықталған. Егер жолдан өту қажет болса, батырманы

басыңыз. Аз уақыттан кейін жасыл шам жанады. Сондай-ақ, көбінесе таймермен жабдықталған бағдаршамдар пайда болады, ол осы немесе сол шамның қай уақытта жанатынын көрсетеді. Егер қалған уақытта өтуге уақыт болмаса, жолдан өтпеңіз. Жүргізушілер де шыдамсыз.

Сабақтың тақырыбы: "Менің жетістігім менің нәтижем!" 16.10.2023

Тәрбие сағатының мақсаты : Балалардың әр түрлі мамандықтар туралы білімдерін толықтыру . Өз қалаулары бойынша мамандықты дұрыс таңдай білуге баулу. Елімізге өз үлесін қоса білетін адал маман иесі болуға тәрбиелеу
Тәрбие сағатының түрі: түсіндіру, әңгімелесу.

Тәрбие сағатының әдіс – тәсілдері: ой қозғау, сұрақ – жауап, тақырыпқа сай өлеңдер, сызбамен жұмыс, көрнекілікпен жұмыс, мадақтау.

Тәрбие сағатының көрнекілігі: әр түрлі мамандық иелері туралы суреттер.

Тәрбие сағатының барысы

I. Ұйымдыстыру кезеңі:

- Амандасу;
- Түгелдеу;
- Оқушылардың назарын тәрбие сағатына аудару;
- Оқушыларды тәрбие сағатының мақсатымен таныстыру.

II. Кіріспе бөлім

Бір – екі – үш...

Сынып іші тып – тыныш.

Жалқаулықты тастаймыз,

Тәрбие сағатын біз бастаймыз.

III. Негізгі бөлім.

Әзір ас жоқ дүниеде,

Сабақ өзі оқылмайды,

Көйлек өзі тоқылмайды,

Үйлер өзі салынбайды,
Кендер өзі табылмайды,
Кітап өзі жазылмайды,
Барлық істің батыры – біз,
Екі қол мен ақылымыз.
Осының бәрін кім істейді? Кім айтады?
Асты кім әзірлейді?
Сабақты кім өтеді?
Көйлекті кім тоқиды?
Үйлерді кім салады?
Кенді кім табады?

Кітапты кім жазады?

Осының бәрін бір сөзбен қалай атаймыз?

Осы сөздердің ортақ атауы – «МАМАНДЫҚ»

Мамандық – қарапайым өмір сүру көзі болып табылатын және қандай да бір дайындықты, жауапкершілікті талап ететін еңбек қызметінің маңызды бөлігі.

Әлемде 40мыңға жуық әр түрлі мамандықтар бар. Мамандықтың жаманы жоқ, бірақ мұның кез келгеніне икемділік қажет, бұл жай күнелту, жан асыраудың жолы ғана емес, үлкен өнерді, зор шеберлікті қажет ететін нәрсе.

Мамандық таңдау - өте жауапкершілікті және маңызды іс. Мамандық таңдауда әр адам өзінің қызығушылығына, қабілетіне, бейімділігіне, қалауына сүйену керек. Қазіргі таңда мамандықтың түрі көп. Таңдау жасау оңай емес. Ең бастысы – адам еңбекке қабілетті, зейінді болуы қажет және оның мамандығы өзі өскен ортаға маңызды, бағалы үлес қосатындай болуы шарт. Өз ісіне сенімді, дұрыс таңдау жасаған адам ғана жетістікке жетеді.

Ал, енді, балалар біз қазір өзіміз жақсы білетін және танымал маман иелері туралы мәлімет алдық.

Қызығушылығын ояту сәті (ойын).

Балалар қазір сендермен бірге ойын ойнайық. Ойынымыздың аты «Қай мамандық иесі?» деп аталады

Тарағы бар қолында,
Кімді айттым ойымда? (Шаштараз)
Қалағы бар қолында,
Кімді айттым ойымда? (Құрылысшы)
Қаламы бар қолында,
Кімді айттым ойымда? (Жазушы)
Ожауы бар қолында,
Кімді айттым ойымда? (Аспазшы)
Инесі бар қолында,
Кімді айттым ойымда? (Тігінші)

Біз білмейтін және сирек кездесетін маман иелері

Балалар сендер білесіңдер ме, әлемде біз білмейтін және сирек кездесетін қаншама мамандық иелері бар?! Осы маман иелері туралы қызықты мәліметтер алғыларың келе ме? Олай болса, мен сендерге біз білмейтін және көп кездесе бермейтін маман иелері туралы қызықты мәлімет айтайын.
Сот қызметкері – адам құқығы жөнінде іс жүргізетін маман иесі. Оған : төреші, заңгер, қорғаушы, тергеуші сынды қызметкерлер жатады.
Дизайнер – үйіміздегі, кеңсеміздегі жиһаздарымызды талғаммен орналастыра білетін мамандар.
Продюсер – түрлі мерекелік іс – шараларды ұйымдастырушы.
Көркемдікәрлеуші – көшелерде ілінген жарнамаларды, сауда орындарын, қоғамдық тамақтану залдарын әсемдеуші.
Сәулетші – ғимараттардың сызбасын сызатын маман.
Тігінші – әр түрлі әдемі киімдерді тігетін маман иесі.

Сызбамен жұмыс.

Қорытынды.

- Балалар бүгін қандай тақырыпта әңгімелестік?

Қандай мамандық иелерін білдіңдер балалар?

Жарайсыңдар, балалар, қазақта мынадай мақал бар : «Еңбек етсең ерінбей, тояды қарның тіленбей», «Еңбектің - наны тәтті,жалқаудың жаны тәтті». Балалар ерінбей еңбектеніп, тәрбие сағатымызға белсенді қатысқандарың үшін көп рахмет!

Абай атамыз айтқандай:

«Болмасаң да ұқсап бақ,

Бір ғалымды көрсеніз.

Ондай болмақ қайда деп,

Айтпа ғылым сүйсеңіз»,- дегендей алға ұмтылып,арманымызға жетіп, жақсы мамандық иесі болайық!

Сабақтың тақырыбы: "Тәуелсіздік тұғырым" 25 қазан Республика күні 23.10.2023

(тарихи – интеллектуалды ойын)

Мақсаты:

Білімділік:

Интеллектуалдық сайысқа қатысушы оқушылардың тарихтан білімін толықтыру.

Дамытушылық:

Пәнге деген қызығушылығын арттыру,шығармашылыққа , ізденіске бейімдеу,зияткерлік қабілетін дамыту.

Тәрбиелік:

Оқушыларды тарихты дәріптеуге, насихаттауға үйрету, патриоттық сезімін ояту, тарихқа деген құрмет тудыру.

Ұйымдастыру кезеңі:

1.Аудиториямен сәлемдесу.

2. Ойынның тақырыбын және мақсатын хабарлау.

Ойынның барысы:

1жүргізуші:

Отаным сен барда еш мұқалмаймын,

Бірлік пен жырланады әрбір әнім.

Байтақпын баймын отан сен тұрғанда,

Сенің күйің шаттығым шырқағаным.

1жүргізуші: Сәлеметсіздер ме, құрметті қонақтар,ойыншылар және әділқазылар алқасы! Тарих апталығы шеңберінде 8 сынып оқушылары арасында өткізілетін « Тарих, Тағылым, Таным» атты тарихи – интеллектуалды ойынға қош келдіңіздер!

2 жүргізуші:

Отан ол- бауырың, ата- анаң,

Отан ол- Асқар тау зор панаң.

Отан ол- бірлігі елімнің

Отан ол- туған жер жайқалған.

Бүгінгі сайысқа әділқазылар алқасымен таныстырайық:

Нуртиякова Рысты (мектебіміздің ғылыми – әдістеме жұмысының жетекшісі)

Жалмағамбет Камшат (ағылшын пәні мұғалімі)

Шабикова Тоян (қазақ тілі пән мұғалімі)

1ж: Ал енді біздің зияткерлеріміз дайын болса жарысымызды бастаймыз.Сайыстың 1-ші шарты«Таныстыру». Әр топ өздерін таныстырады. 5ұпаймен бағаланады.

«Тарих, Тағылым, Таным» сайысына қатысатын оқушыларды ортаға шақырамыз:

Барлығы 15 оқушы қатысады.

Бірінші топ: «Азамат»

Екінші топ: « Аманат»

Кезек сіздерде...Әр топқа сөз беріледі

2ж. Айбыным елтаңбамен қыран байрақ,

Асынған сарбаздарың қару – жарақ.

Айбыным қойнауудағы алтын кенім,

Айбыным өр кеуделі қайсар ұрпақ.

Сайыстың 2-ші шарты: «Санды ретте». Әр топқа конвертке салынған 5 сұрақ беріледі. Тапсырма жазбаша орындалады.(Дұрыс жауаптары әділқазылар алдына қойылады). Тапсырманы тексереді. Әр дұрыс жауапқа бір ұпай беріледі.

1ж. Айбын ол – ұрпақтар ұраны,

Айбын ол- қазақтың күй – әні

Айбын ол – бабалар ерлігі,

Айбын ол- жастардың тірлігі.

Сайыстың үшінші шарты « Әңгіме құрастыру». Оқушылар алдына бір тақырыпқа қатысты түйін сөздер беріледі. Әр топ таңдайды, қысқаша әңгіме құрастырады.10ұпаймен бағаланады

2ж. Намыстың орнатып жігерін

Елімді, жерімді сүйемін.

Болашақ қамы үшін аянбай,

Бақыттың барына сенемін – дей отыра ойынымызды жалғастырамыз. Сайыстың 4 шарты «Сөз авторын табу» деп аталады. 10 ұпаймен бағаланады. Авторлардың сөздері экраннан беріледі.

1ж.Намыс ол- кеудемде тұтанар,

Намыс ол- жүректен от алар,

Намыс ол- елімнің жігері,

Намыс ол- қазақтың тірегі.

Сайысымыздың 5-ші шартына да келіп жеттік. Бұл сайысымыз «Терминді тап» деп аталады.

екі топқа 3 термин жасырылған тапсырма конверт беріледі.

Революция Конституция Демокртия

Декларация Реформа Парламент

Диктатура Құрылтай Протекторат

(әр дұрыс жауапқа бір ұпай беріледі)

2жүргізуші: Сайысымыздың 6-шы шартын бастаймыз.«Блиц - сұрақ» немесе түсінікті болу үшін «Кім тез». Әрбір дұрыс жауап бір ұпаймен бағаланады.Барлық топ бір уақытта сұрақты тыңдайды, ал жауапты кім тез табады сол береді.

1жүргізуші: Әділқазылар алқасы ойын нәтижесін шығарғанша 1-2 музыкалық номерді хабарлайды.

Қорытынды:

Қорытынды сөз әділқазылар алқасына беріледі.

Марапаттау рәсімі.

"Тәртіп - тәрбие бастауы, Тәртіпсіздік – өміріңнің қас жауы" 06.11.2023

Мақсаты: Оқушыларға адамгершілік, ізеттілік, имандылық секілді құндылықтарды бойына сіңіру.

Дүниетанымдарын молайтып, ойлау қабілеттерін шыңдау, өз

пікірін жеткізе білуге үйрету. Иманды ұл, инабатты қыз болуға, ұлтжандылыққа тәрбиелеу

Көрнекілігі: Интерактивті тақта, кітап көрмесі, қанатты сөздер.

1 Кіріспе: Мұғалім сөзі.

2 «Имандылық»сөзіне ассосация құру.

3 Мұны білесің бе?

4 Хадистер. Мұхамед Пайғамбардың даналық сөздері.

5 Адамның сөзі – ақылының таразысы.

6 Жаман әдет жақсы ат әпермейді.

7 Атаң болса анаңмен.

8 Сағат сатып алсаң да, уақыт сатып ала алмайсың.

9 Қонақтарға сөз беру.

10 Осы кештен қандай пайдалы ой түйдіңіз?

Түсінгенім...

1. Құрметті Ұстаздар, оқушылар және қонақтар! Рахымды алланың атымен бастаймын. Атам қазақ қай кезде де бала тәрбиесіне жауаптылықпен қараған. Баланы тәрбиелеудегі мақсат – оны жан - жақты кемелдендіріп, қоғамға пайдасы тиетін азамат етіп шығару. Осы орайда, Ислам дінінің кемел тәрбиеге қосар үлесі зор.

Тәрбие - арабың сөзі «көктету, өсіру, жетілдіру» деген мағынаны білдіреді. Шығыс халықтарында айтылатын «Бала қымбат болса да, баланың тәрбиесі одан да қымбат»деген нақыл сөз бар.

2. Имандылық – адам бойындағы адамгершілік, ізгілік, кісілік белгісі.

Сабырлы болу

Мейірімді болу

Әдепті болу

Қамқоршы

Имандылық

Төзімділік

Шыншылдық

Отансүйгіштік

Арлы болу

Мұсылмандық дүние таным бойынша имандылық иманнан пайда болады. Ал иман - жүректегі нұр. Нұрдың сыртқы болмысы, яғни имандылық. Қазіргі зайырлы, өркениетті қоғамда имандылық – аса қастерлі, биік адамшылық қасиет ретінде ұғынылады. Имандылыққа қарама - қарсы сипат имансыздық.

3. Мұны білесің бе?

1. Исламның қасиетті кітабы ----- Құран Кәрім
2. Үш арсызды ата ----- ұйқы, күлкі, тамақ.
3. Үш байлықты ата ----- денсаулық, ақ жаулық, он саулық.
4. Бес дұшпаныңызды ата ----- өсек, өтірік, мақтаншақ, еріншек, бекер мал шашпақ.
5. Мұсылманның бес парызын ата ---- куәлік сөзі, намаз, ораза, зекет беру, қажылыққа бару.
6. Жеті атанды білесің бе?

5. Адамның сөзі - ақылының таразысы.

Адам жас кезінен дұрыс, әсем сөйлеуге дағдылану керек. Олда адам бойындағы ізгі қасиеттердің бірі. Аузыңнан шыққан әрбір сөзге о дүниеде есепке тартыласың, сондықтан бос сөз, бөстекі әңгімелерге салынбауы тиіс. Сондай - ақ сөз арасын бөтен сөзбен былғап, тілді шұбарламай, шұрайлы тіркестер қолдана біл.

Сөз сөйлеу әдебі

1. Үлкен кісінің сөзін бөлме. Екі адам арасында әңгіме тасыма, бір - біріне шағыстырма.
2. Сыр сақтай біл. Әуелі амандаспай тұрып сөз бастама.
3. Дөрекі сөйлем, тілді балағат сөздерге үйретпе. Біреудің көңіліне жара салма.
4. Сыпайы сөйле, өзің жақсы білмейтін жайтты сөз етпе.
5. Айтқан уәдеңде тұр, өтіріктен аулақ бол.

Мақал - мәтелдер

Жақсы - байқап сөйлер, жаман - шайқап сөйлер.

Тілден бал да тамады, зәр де тамады.

Тау мен тасты су бұзады, адамзатты сөз бұзады.

Ұялмас бетке – талмас жақ бітеді.

Аңдамай сөйлеген ауырмай өледі.

6. Жаман әдет жақсы ат әпермейді

Жаман әдет дегеніміз - сырт көзге ұнамсыз, моральдық этика нормаларына сай келмейтін, көп жағдайда зор өкінішке ұласатын жағымсыз қылықтар. Айталық, темекі, арақ, есірткіге құмартушылық, өтірік айту, жамандау, өзінің емес өзгелердің қателігін қазбалау, ауызды балағат сөзге үйрету, қызғаныш, қолын сұғанақтықтан тимау, сұраншақтық, ең аяғы түкіріне беру. Жаман әдет жұқпалы. Нашар әдет қайдан жұғады?

Жаман дағдыға берілмеу үшін не істеу керек? 1. Әр адам өзінің осал тұстарын жақсы білу керек. Яғни, мен қателеспеймін деген ойдан барынша аулақ болу керек.

2. Бойыңда бір жаман дағды пайда болса, бүгіннен бастап күрес, ертеңге қалдырма.

3. Өзіңе сын көзбен қарауды күшейтіп, рухани ілімін молайтып, жұмыссыз бос отырмау керек.

4. Жаман достардан алыс жүріп, жақсылардан үлгі алып, ұнамды әдеттерге еліктеу, жақсыдан үйреніп, жаманнан жирену.

7. Атаң болса анаңмен

Ата - ана әркімнің ең қимас асылы. Дана Абай: «Әке ұрысса балаға ол да достық. Бала ұрысса әкеге жараса ма?» дегенде, перзенттің өзін өмірге әкелуге себепкер болған ата - анасына қарсы келуі, сөз қайтарып тайталасуы орынсыз екенін сынаған.

Бір көзді ана(көркем оқу)

Бес уақыт намазыңды жинамасаң,

Ораза ұстап жаныңды қинамасаң,

Алланың кешірмейтін бір күнәсі

Ата менен анаңды сыйламасаң,- деген Орманбай акын хадистерде айтылған күнәнің ең үлкені ата - ананы сыйламау екенін мегзеген..

8. Сағат сатып алсаң да, уақыт сатып ала алмайсың.

Батысқа барып, олардың әрбір минутпен санаса отырып, жұмыстарын реттегеніне таңқалған мұсылман жігітке: Оның несіне таңырқайсың? Бұл біздің сендерден үйренген қасиетіміз емес пе? - депті.

«Қарыны тоқтық, жұмысы жоқтық аздырар адам баласын»- деп Абай атамыз айтпақшы, адамның бос отыруы - шайтан үшін таптырмайтын мүмкіншілік. Ғұлама, дана кісілер уақыттарын үнемдеуді жақсы білген. Адам баласы екі нәрсенің қадірін білмейді: бос уақыт және денсаулық - деп хадисте ескертілген. Бірақ Ислам ғұламалары осыншалықты көңіл бөлген уақыт мәселесіне біз бүгін самарқау қарайтын сияқтымыз. Өйткені бүгінде уақыт өлтіретін нәрсе өте көп. Уақыттың бір аңдушысы ұйқы болса, көп сөз көп қыдырудың да еншісінде. Уақыт адамзатпен санаспайды, ал уақытпен санасқан адаспайды - деп түйген халық.

Уақыттың қадірі Бір жылдың қадірін білем десең, сыныпта орнында қалған оқушыдан сұра.

Бір айдың қадірін білем десең, нәрестесін сегіз айлығында босанған анадан сұра.

Бір аптаның қадірін білем десең, апталық газет шығаратын редактордан сұра.

Бір минуттың қадірін білем десең, пойызынан қалып қойған жолаушыдан сұра.

Бір секундтың қадірін білем десең, жол апатының алдын алуға үлгермеген жүргізушіден сұра.

Бір мини секундтың қадірін білем десең, әлемдік жарыста күміс жүлде алған спортсмен жүгірушіден сұра.

Уақыттың бос өткендігінен сақтану керек, бос отыру айтарлықтай зардап әкелуі мүмкін. Уақытыңды ізгі істерге жұмса: білім алуға, ата - ананың алдындағы міндеттерді орындауға, жетім - жесірге көмектес, мамандығыңды жақсы игер, мәнді пайдалы іске ұмтыл.

9. Қонақтарға сөз беру

10 Осы кештен қандай пайдалы ой түйдіңіз?

Түсінгенім.....

Түсінгенім.... ешкімді қинап жақсы көргізе алмайсың. Жақсылығыңды аяма, қалғанын өздері біледі.

Түсінгенім.... сенімге кіру үшін жылдар керек, сенімнен шығу бір - ақ сәт.

Түсінгенім.... ең жақын достарың да ренжітуі мүмкін, оларды кешіре білу керек.

Түсінгенім.... кейде біреуді кешіру жеткіліксіз, өзіңді де кешіре білу керек.

Түсінгенім.... екі адам бір нәрсеге қарап екі түрлі нәрсе көруі мүмкін.

Түсінгенім.... жүрегің қанша жылап сыздаса да дүние сен үшін тоқтап қалмайды

Сабақтың тақырыбы: «Зиянды әдеттер және олардың денсаулыққа әсері» 20.11.2023

Мақсаты: оқушылардың өз пікірлерін тыңдай отырып, қосымша мәліметтер бере отырып, денсаулық құндылығы, дұрыс тамақтану туралы түсініктерін кеңейту. Денсаулықтың адам өміріндегі маңыздылығын түсіндіру. Денсаулықты күтуге, дұрыс тамақтана білуге үйрету.

Адамзат денсаулығын сақтаудың басты шарты – дұрыс тамақтану. Сондықтан тамақтануға ерекше көңіл бөлген жөн. Тамақ құрамының құндылығы басты назарда болғаны дұрыс. Тиімді, дұрыс тамақтану денсаулықты сақтауға, ағзаның қалыпты өсуі мен дамуына, жұмыс қабілетінің жоғарылауына және ағзаның қоршаған ортаның әртүрлі жағымсыз әсеріне қарсылығын күшейтуге ықпалын тигізеді.

Денсаулық - жеке адамның басты байлығы. Денсаулық - адам тіршілігінің ең бірінші шарты. Бүгінгі дені сау ұрпақ - елдің ертеңгі жалғасы.

-Бүгінгі тәрбиелік іс-шарамыздың тақырыбына байланысты әңгімеміз тек денсаулық жөнінде болмақ . Денсаулық деген сөз-деніңнің саулығы деген мағынаны білдіреді. Деніңнің аурудан аман, қайратты, жігерлі, көңілдің көтеріңкі болуының өзі-денсаулықтың белгісі. Дене мүшелерінің, ішкі ағзалардың бірі ауырса, адамның денсаулығы нашарлап, көңіл күйі түседі, еш нәрсеге зауқы болмайды.

"Тәні саудың -дені сау" демекші, егер адам әрдайым жақсылық жасап, алғыс алып жүрсе оның жан дүниесі, тәні таза болады. Егер тәнің сау болса, онда дені де сау болады.

Үлкен кісілермен амандасып жүр. Сау болғың келсе, баршаға саулық тіле. Жалғыз басты кәрі кісілерге, мүгедектерге көмектес. Сонда сен алғыс аласың, достарың да көп болады.

Қызғаншақ болма! Өз бойыңдағы жалқаулықты, қорқақтықты таста! Өтірік айтпа, жаман ойлардан аулақ бол.

Ауыра қалсаң, көп уайымдама. Бастаған істі аяқта! Жақсы оқы.

- Адамның ішкі ойы таза болса, дені де сау болады. Барлық уақытта адамдар мен айналаң туралы жақсы ойласаң және оларға жақсылық тілесен, өзінді әрқашан жақсы сезінесің.

«Әлемдегі ең пайдалы азықтар»

Балық: Қартаюға қарсы ең жақсы азық ,миды және жүректі қорғайды. Рухани жағдайды реттеп, қан құрамындағы шекерді қалыпқа келтіреді.

Сүт: Витамин, минерал және пайдалы бактерияларға өте бай.

Жаңғақтар. Жүректің қызметін реттейді. Бір күн үшін 25 грамдық, бадам (миндаль), жаңғақ, жержаңғақ, орман жаңғағы жеткілікті.

Қызыл ет: Жайлауда жайылған малдың еті, яғни өңдеуден өтпеген қызыл еттер пайдалы.

Жұмыртқа: Ең зиянсыз ас. Миды қорғайды және көз саулығын күшейтеді.

Көк шәй: Ішектердің, тыныс жолдарының жұмысын реттейді. Салмақ реттелуін оңайлатады.

Алма - дәрілерден аспирин орнына жүреді. Сүйекті қуаттандыратын К витамині бар.

Шие - күніне 20 шие бір аспириннің әсерін береді.

Пияз және сарымсақ - инфекцияларды жояды. Жүрек ауруы қаупін 20%-ға азайтады.

Айран, сүзбе, ірімшік - тістің саулығы үшін пайдалы, кальцийдің қоры

Қызылша - бүйректерге пайдалы, тұз мөлшерін реттейді.

Банан - жүректің соғуын дұрыстайды, қан қысымын реттейді.

Қауын - жарты қауын бір күндік С дәрумені қажеттілігін қамтамасыз етеді. Бүйректерге пайдалы.

Қандай тағамдар денсаулыққа зиян келтіреді?

Оқушылар жауабы.

«Сау дене, азат ақыл, адал көңіл - үшеуімен бақытты болады өмір», - демекші, дені сау, батыл жүректі, салауатты өмір салтын орнықтыруға дайын ұрпақ болып өсейік, ешқашан ауырмай, өз денсаулықтарыңды күтіндер! .

Сондықтан болашақта сендерден дені сау, мықты да шымыр, отбасына тірек болатын азамат, азаматша шығады деп сенемін.

Бәрі:- Тазалықты сүйеміз,

Таза болып жүреміз.

Біз баламыз шыныққан,

Денсаулығы мықты жан.

Тәрбие сағаты	«Тарих пен тіл тамырлас»	
Күні	04.12.2023	
Класс жетекші:	Утемуратова Б.О.	
Класс:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың мақсаты:	Ана тілінің адам өміріндегі маңыздылығын түсіндіру. Ана тіліне деген құштарлықтарын аттыру.	
Құндылықтарды дарыту	Ана тілін сүйуге құрметтеруге тәрбиелеу. Көрнекі құралдар: оқулық, дәптер, қатты қағаздан жасалған «Таным» «Ғұламалар» «Қазына» атты үш үлкен қақпа.	
Ресімдеу	Слайд,презентация	

Музыкалық және бейне көркемдеу	<i>интерактивті тақта, слайд</i>
Үлестірмелі материалдар	<i>мақал – мәтелдер жазылған плакаттар</i>
Тақырыптық көрмелер мен ақпараттық стендтер	<i>Презентация</i>
Дайындыққа арналған әдебиет	<i>Интернет материалдары</i>
Сабақтың барысы	

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Мұғалім әрекеті	Оқушы әрекеті	Ресурстар Сабақтың техникалық құрал-жабдықтары
Ұйымдастыру кезеңі (7 мин)	Шаттық шеңбер Оқушылар шеңбер құрып тұрады. Бір-бірімен мұғаліммен сәлемдеседі. Мұғалім сабақ тақырыбымен таныстырады, және мына өлеңді бірге айтуды ұсынады. <i>Ана тілім – ұраным Ана тілім – құралым Ана- тілім – болмаса Болмас еді жыр – әнім Ана тілім ерлігім Ана тілім болмаса Бүтін десем кемдігім Сахналау.</i> <i>Ана тілінің маңыздылығын түсіндіру және оқушылардың туған тілін жете білуге қызушылығы арттыру мақсатына сабақ сахналау түріне ұйымдастырылады.</i> <i>Ортаға патша шығады. Патша тілдер патшалығына саяхат жасауды көптен көңіліме түйіп жүр едім. Соның сәті бүгін түскен сияқты. Мен қазақ тілі туралы білсең деймін</i> <i>Мұғалім. Сонау - 5-6 ғасырдан уақыт санына төтеп беріп, бүгінгі күнге дейін жеткен Орхан Енисей талас сына жазулары қазақ тілінің кезеінде өркендеп, гүлденген дәуренің айғақтайды.</i> <i>Ғұламалар қақпасы:</i> <i>Мұғалім қазақ тілі Әйтеке Төле Қазыбек билер сынды, шешендердің Абай Жамбыл Ахмет Мағжан Сәкен Мұхтар сияқты алып ақын – жазушылардың Қажымұқан Бауыржан батырларының тілі. Қазақ тілі қазақтың жоғын жоқтап, өткен Ш,Уәлихановпен Т. Рысқұловтай арыстың тілі</i> <i>Патша: туған тілім туралы өлең тыңдасам деймін</i>	Оқушылар мұғаліммен амандасады, түгенделеді, мектеп партасындағы қатарлары бойынша орындарына отырады. <i>Оқушылар: туған тілі Туған тілім – бабам тілім өз тілім Туған тілім- ана тілі өз тілім Туған тілім – далам тілім өз тілім Туған тілім – адам тілі өз тілім Туған тілде сыры терең жаным бар, Туған тілде әнім менен сәнім бар, Туған тілім тіл болудан қалса егер Жүрегімді суырып ақ алыңдар</i> <i>Оқушылар: туған тілі Туған тілім – бабам тілім өз тілім Туған тілім- ана тілі өз тілім Туған тілім – далам тілім өз тілім Туған тілім – адам тілі өз тілім Туған тілде сыры терең жаным бар, Туған тілде әнім менен сәнім бар, Туған тілім тіл болудан қалса егер Жүрегімді суырып ақ алыңдар</i>	Компьютер
Сабақ басы (13 мин)	«ҚР мемлекеттік тіл-қазақ тілі ана тілін сүю құрметтеу мақтаныш ету әрбір азаматтың міндетті» Тапсырма «Ана тілің арың бол» деген сөзді түсіндіріп беріңдер	Оқушыларға презентация арқылы түсіндіріп береді	слайд

Ортасы (20 мин)	1.Тіл жоқ жерде ұлт жоқ 2.Әр халықтың ана тілі-білімнің кілті 3.Анамыздың ақ сүтімен бойымызға дарыған тілімізді ұмыту бүкіл ата бабамызды тарихымызды ұмыту. Жүректен жүрекке жүрегімнің бөлшегі Қаннаың жанның тіліндей, Арым нарым тілімде ұмтыл оны біліуге Тілден алып ғиырат Құлынасың білімге Ана тілің ертеңін Ана тілің өркенің Ана тілің ертеңін Қадірле ана тіліңді Жүрегіннің бөлшегін Нақыл сөздерді оқып мағынасын түсіндір 1.Тіл жоқ жерде ұлт жоқ 2.Әр халықтың ана тілі-білімнің кілті 3.Анамыздың ақ сүтімен бойымызға дарыған тілімізді ұмыту бүкіл ата бабамызды тарихымызды ұмыту. Жүректен жүрекке жүрегімнің бөлшегі Қаннаың жанның тіліндей, Арым нарым тілімде ұмтыл оны біліуге Тілден алып ғиырат Құлынасың білімге Ана тілің ертеңін Ана тілің өркенің Ана тілің ертеңін Қадірле ана тіліңді Жүрегіннің бөлшегін	Берілген нақыл сөздерді оқып мағынасын түсіндіру	Конверттер
Соңы	Жүрегімнің бөлшегі Қаның, жаның - тілінде, Арың, нәрің тілінде. Ұмтыл оны білуге. Тілден алып ғиырат, Құлынасың білімге. Ана тілің - ертегің, Ана тілің - өркенің, Ана тілің - ертеңің. Қадірле ана тіліңді - Жүрегіңнің бөлшегін.	«ЖҮРЕКТЕН ЖҮРЕККЕ» оқушылар ана тілі туралы білетін өлең жолдарын жалғастырып айтады	Қағаздан жасалған жүрек

Тәрбие сағаты	«Тәуелсіздік ел тірегі»	
Күні	11.12.2023	
Класс жетекші:	Утемуратова Б.О.	
Класс:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:

Сабақтың мақсаты:	Өз Отанына, туған жеріне деген сүйіспеншілігін арттыра отырып, елжандылыққа, ұлтын сүйуге, еліміздің рәміздерін қастерлеуге тәрбиелеу
Құндылықтарды дарыту	ҰЛТТЫҚ МҮДДЕ
Ресімдеу	Слайд,презентация
Музыкалық және бейне көркемдеу	интерактивті тақта, слайд
Үлестірмелі материалдар	нақыл сөзбен жазылған плакаттар, жалауша, шарлар, жеке суреттер, бейнеролик.
Тақырыптық көрмелер мен ақпараттық стендтер	Презентация
Дайындыққа арналған әдебиет	Интернет материалдары
Сабақтың барысы	

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Мұғалім әрекеті	Оқушы әрекеті	Ресурстар Сабақтың техникалық құрал-жабдықтары
Ұйымдастыру кезеңі (7 мин)	Республика! Ерікті ел – Қазақстан! Келді ақыры көп күткен жаз алыстан. Келді алыстан аңсатып, армандатып, Торды бұзған мен де бір мәз арыстан. Мен – айғақпын, ұстамын, ертегіге. Мен басымды иемін бүгінге, ертеңіме. «Ой ашар» кезеңі: Тәуелсіздік дегеніміз не? 	Оқушылар мұғаліммен амандасады, түгенделеді, мектеп партасындағы қатарлары бойынша орындарына отырады. – Тәуелсіздік!	Компьютер
Сабақ басы (13 мин)	Т – Тәуелсіз елде тұрағым, Тәуелсіздік жыр әнім Ә – Әспеттеп салт пен әдетті, боламыз бала әдепті У – Уәдеге берік боламыз, досқа серік боламыз Е – Елім деп мен жар салам, еліммен мақтанам Л – Лайым болсын ел аман, несібесі мол заман. С – Сенімін елдің ақтаймыз, жақсы істер жасаймыз. І – Ізгілік нұрын шашатын, жасасын Қазақстаным! З – Зейінге бәрін тоқимыз, сабақты «5»-ке оқимыз	Оқушыларға «Тәуелсіздік» жетістіктері туралы бейне материал көрсетіледі -Тәуелсіздік	бейнежазба

	Д - Даламыздай кең пейілді, мақтан тұтам елімді І - Ізетті бала боламыз, үлкеннің тілін аламыз. К - Келешекке нық басқан, біз бақытты балдырған! Қандай сөз шықты балалар?		
Ортасы (20 мин)	«Поэзия минуты» 1. Егемендік – иесімін деген сөз, Көптен бері естілмеген ерен сөз. Екі тізгін, бір шылбырын өзі алған, Көркем жігіт болып осы келген кез. 2. «Тәуелсіздік» - ел болғанның белгісі, Басқа жұртпен тең жұлдызы, тең күші, «Тәуелсіздік» деген сөзден естілер, Ата жұрттың арғысы мен бергісі. 3. Армандарды жақындатып тым алыс, Біздің жаққа жеткен екен жылы ағыс. Тәуелсіздік – ел бақыты, ертеңі, О, халайық! Құтты болсын қуаныш!	-Оқушылар тақпақтарын айтады	жалаушалар
Соңы	Еліміздің тәуелсіздігін аңсаған, ақ найзаның ұшымен елді жаудан қорғаған батыр аталарымыз бен желтоқсан оқиғасының құрбандарына айналған қыршын кеткен жастарды құрметтеп, осы отырғандардан 1 минут үнсіз орындарынан тұру сұралады.	Ән: «Желтоқсан желі»	Музыка қосылады

Тәрбие сағаты	Қазағымның дәстүрлері»	
Күні	27.11.2023	
Класс жетекші:	Утемуратова Б.О.	
Класс:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы: Эпиграфтар (тақырып мазмұнын ашатын)	Бала тәрбиесінде ата-ана мен ұстаздың жауапкершілігін арттыру.	
Сабақтың мақсаты:	Қоғамда қиын бала болдырмау үшін ата-ана мен мұғалім арасында үйлесімді жұмысты жолға қою.	
Құндылықтарды дарыту	Ата – аналардың бала тәрбиесіндегі ролі және негізгі психологиялық себептері туралы түсініктерін кеңейту.	
Ресімдеу	Слайд,презентация	

<i>Музыкалық және бейне көркемдеу</i>	<i>интерактивті тақта, слайд</i>
<i>Үлестірімелі материалдар</i>	<i>мақал – мәтелдер жазылған плакаттар</i>
<i>Тақырыптық көрмелер мен ақпараттық стендтер</i>	<i>Презентация</i>
<i>Дайындыққа арналған әдебиет</i>	<i>Интернет материалдары</i>
<i>Сабақтың барысы</i>	

<i>Сабақтың кезеңі/ уақыт</i>	<i>Мұғалім әрекеті</i>	<i>Оқушы әрекеті</i>	<i>Ресурстар Сабақтың техникалық құрал-жабдықтары</i>
<i>Ұйымдастыру кезеңі (7 мин)</i>	<i>Сәлеметсіздер ме, құрметті қонақтар, ұстаздар. Ата-ана тәрбиесі – қазақ халқы үшін таусылмайтын қазына. Расында да қазақта мынадай жақсы сөз бар. «Әке-асқар тау, ана- бауырындағы бұлақ, бала-жағасындағы құрақ» деген. Сәби үшін ең жылы ұя ата-ананың аялы алақаны, мейірімі, қайырымдылығы. - Бүгінгі бас қосуымыз ата – ана мен бала арасындағы сыйластықты нығайту. Баланы жастан бақпасаң, Жамандықтан қақпасаң, Қадірден жұрдай қасқа боп, Кешкенің өмір босқа тек, - демекші баланың ыстық-суығына күймейтін, жақсылығына сүйсініп қуанбайтын ата-ана жоқ шығар. Отбасы – адамзаттың алтын ұясы. Бүгінгі ұл-ертеңгі әке, ол әкеге қарап өседі. Бүгінгі қыз – ертеңгі ана, ол шешеге қарап өсіп бой түзейді. Балаға білім, тәрбие беруде басты тұлға ұстаз болса, оны жалғастырушы, демеуші - ата-ана</i>	<i>Оқушылар мұғаліммен амандасады, түгенделеді, мектеп партасындағы қатарлары бойынша орындарына отырады.</i>	<i>Компьютер</i>
<i>Сабақ басы (13 мин)</i>	<i>«Бала тәрбиесі» (Бейне ролик қарау, ой түю) Күн келген бейбіт көгінде, Ғажайып байтақ елімде. "Балалы үй - базар" тегінде Бақытың - бала - сенің де. Бақыты - бала - оның да, Бақытым - балам менің де. Ой қозғау. «БАЛА КІМ? Осы сұраққа өз ойларыңыздан бірнеше жауаптар қайтару керек.</i>	<i>Жауап: (болашағым, бауыр етім, асыраушым, ізбасарым, қуанышым т.б.).</i>	<i>Компьютер</i>
<i>Ортасы (20 мин) Соңы</i>	<i>«Балаңызға деген сүйіспеншілік деген» ойыны өткізіледі. Баланың жан дүниесі – Бұл толып тұрған ыдыс сияқты. Өз балаңыздың қандай болғанын қалайсыз? Қандай қабілеттері болғанын және сіз өзіңізден қандай қасиетті алғанын қалайсыз? Әрқайсыларыңыздың қолдарыңызда жүрек бар. Сол жүректің ішіне өздеріңіздің ойларыңызды жазып, тақтада ілінген</i>	<i>Бір ата-ана ортаға шығады. Төмендегідей сұрақтар қойылады. 1. Сіз балаңызбен көл жағасына бардыңыз. Балаңыз суға қызыққаны соншалық суға қарай жүгіріп кетті. Сіз қалай тоқтатасыз? (аяғы байланады)</i>	<i>Қағаз жіп бейнежазба</i>

	жүрекшеге жабыстырып қойыңыздар және де жазған сөздеріңізді айтып шығуларыңыз керек. Қорыта айтқанда ата ананың махаббаты, сүйіспеншілігі бала үшін бақыт, Осы сезімдеріңіз арқылы баланың өз орнын таба білуге үйретесіздер. Міне, баламыз қандай күйге түсті, құрметті ата-ана. Мұндай күйге түспес үшін баламызға неге болмайтынын, «өйткені» сөзін қолдана отырып түсіндіруіміз керек. Сонда ғана сіз бала тәрбиесінде мақсатыңызға жете аласыз.	2. Қарасаңыз балаңыз адамдардың тастап кеткен темекінің тұқылын жинап алып, сонымен ойнап отыр. Сіздің әрекетіңіз? (қолы байланады) 3. Жұмыстан шаршап келсеңіз бала теледидардан атыс-шабыс, бір сөзбен айтқанда өз деңгейіне келмейтін кино көріп отыр. Сіздің әрекетіңіз? (көзі байланады) 4. Балаңыз сізге басқа ұлттың қызын ұнатты. Бірақ сіздің қалауыңыз ол емес еді. Сіздің әрекетіңіз? (кеудесі байланады) 5. Балаңыз досымен келіспей қалды да, жаман сөздермен сыбағасын берді. Сіздің айтар сөзіңіз? (аузы байланады)	
--	--	--	--

Сабақтың тақырыбы: «Күнделікті өмірдегі адалдық» 22.01.2024

Мақсаты: оқушылардың бойына рухани-адамгершілік қасиеттерді ұялату үшін мейірбан, ақылды, шыншыл, қайырымды, т.б. адамдық асыл қасиеттерді игеруге ықпал ету.

Көрнекілік: Слайд материалдары, жарға ілінген нақыл сөздер.

Нақыл сөздер:

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру. Оқушылар орындарынан тұрып, сәлемдескеннен соң, топ сағаты басталып кетеді.

2. Бүгінгі топ сағатымыздың тақырыбы – «Адамгершілік – асыл қасиет». Бұл сабақ арқылы біз өз бойымызға рухани-адамгершілік қасиеттерді ұялату үшін мейірбан, ақылды, шыншыл, қайырымды, т.б. адамдық асыл қасиеттерді игеруге ықпал етуді үйренуіміз керек.

Жаратылыстың барлығы екі қарама-қарсы нәрседен тұрады. Ақ-қара, күн-түн, ыстық-суық, жақсы-жаман. Адам бойындағы барлық жақсы қасиеттер рухтан туындайды, ал жаман қасиеттер нәпсінің көрінісі болып табылады. Адам денесі бір болғандықтан оның ішінде билік үшін үнемі осы екі қуаттың – «рух пен нәпсі» күресі жүріп жатады.

Адамның ішінде болмайды аласы,

Оларды бұзатын нәпсінің таласы.

Шәкәрім.

Рухтың мекені – адамның жүрегі. Жүрек жылуы, махаббат, ар-ұят, қайрат, мейірімділік, жақсылық адамшылық осы жүректен туындайды. Рухтың табиғаты материалдық зат емес, оның табиғаты – асыл нұр. Күн адамның рухы болса, күн сәулесі – ақыл дейік. Себебі ақыл – рухтың құрамдас бөлігі.

Рухани бай адам – ең алдымен әділ, шыншыл, мейірімді, кешірімді, қанағатшыл, ақылды болады. Осындай қасиеттері бар адамда адамшылық мол болады. Адамгершілік ұғымында да осы аталған қасиеттермен бірге аяушылық, сүйіспеншілік, жан аямай еңбек етушілік, т.б. көптеген сапалар кездеседі.

Адамзат тарихында адамгершілікке байланысты пайда болған категорияларға мыналар жатады: жомарттық, батырлық, ерлік, әділдік, қарапайымдылық,

кішіпейілділік, адалдық, шыншылдық, ұяттылық, ар мен намыс, тағы басқалары.

Адамгершілікті, оның жоғарыда айтылған категорияларын қалыптастыру үшін жүргізілетін қатынастар аз емес, өте көп. Олар: дос- жарандармен, ата- анамен, оқушы мен ұстаздың арасында қарым- қатынас орнату, өзара сыйласу, қонақжайлылық, жолдастық, достық, туыстық қарым- қатынастар. Адамның адамгершілігі — оның жоғары қасиеті, былайша айтсақ, кісілігі. Оның негізгі белгілерінің бірі — адамдық ар — намысты ардақтау, әр уақытта жақсылық жасауға ұмтылу, соған дайын болу, «Өзің үшін еңбек қылсаң, — дейді Абай, — өзі үшін оттаған хайуанның бірі боласың». «Досыңа достық- қарыз іс, дұшпаныңа әділ бол». Ақылды, мейірімді адам кез- келген уақытта өзгенің жақсылығын бағалағыш болып келеді. Арлы адам- ардақты. Адамгершілігі мол адам — басқаларға қашан да үлгі-өнеге.

Мұғалім:

· Мынандай суретке көңіл аударайық. Суреттен нені көріп тұрсындар?

Жауап: қара нөкат немесе қара нөкаты бар ақ қағаз.

Шын жауап: қара нөкаты бар үлкен ақ қағаз.

· Иә, балалар, өмірдің көптеген көріністерінен, оқушылық өмірлеріңде сендер ақ түсті аңғармай, адам бойынан «қара» нөкатты көресіндер. Былайшы айтқанда, біз әр адамның бойынан жақсы жақтарын ғана көрсек, неге оның кемшілігіне көңіл аударамыз. Жақсы оқиғалардан гөрі, дау-дамай, қылмыстар жайында рахаттана әңгімелесеміз. Егер біреу сені сөгіп жатса, «мен ризамын» деп жауап бере қой делінген пайғамбар хадистерінде. Сондықтан, балалар, жаңағы өздерің айтқан нақыл сөздерден өнеге алып, өмірдің, достарыңның ұстаздарыңның тек жақсы жақтарын қабылдай біліңдер: мына жазылған нақыл сөзге көңіл аударыңдар:

1. Адамның адамшылығы – ақыл, ғылым, жақсы ата, жақсы ана, жақсы құрбы, жақсы ұстаздан болады.

Абай.

2. “Жақсы әдет өсімге берген ақша, адам өмір бойы соның жемісін пайдаланады, жаман әдет- борыш, адам өмір бойы сол борыштың өсімінен азап шегеді”

К. Д. Ушинский.

Қымбатты, оқушылар, осы топ сағатында барлықтарымыз жақсы бір сезім әсерінде болдық деген сенімдемін.

Осы топ сағатынан сіздің бойларыңызға бір әсем шуақ — адамгершілік шуағы молая түсті. Жүректеріңе жан шуағы орнады. Қазірден бастап жаман әдет пен қылықтардан тазарып, жаны таза, көңілі ақ рухани сезімдерге бай адам болуға талпыныңдар. Осындай әсем сезімде отырып бір-бірімізге жылы сөздер арнайық! (Бір-біріне бір-екі ауыз жақсы тілек айтады).

Қорытынды: Бойларыңда от бар екен байқадым,

Жүректерде шоқ бар екен байқадым.

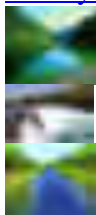
Әрқашанда осы шоқты өшірмей,

Жалындатып, шарықтаңдар әрдайым.

Ықыластарыңа рахмет. Осымен топ сағатымыз аяқталды. Сау болыңыздар!

	ЖЖЕ.Қозғалыс жол жолағы. Басып озу	
Күні	15.01.2024	
Класс жетекшісі:	Уьемуратова Б.О	
Класс:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың мақсаты:		
Құндылықтарды дарыту	Патриотизм мен азаматтық жауапкершілік құндылығы оқушылардың су ресурстарының ластануына қатысты мәселені түсінуі арқылы жүзеге асырылады	
Ресімдеу	Слайд,презентация	
Музыкалық және бейне көркемдеу	интерактивті тақта, слайд	
Үлестірмелі материалдар	мақал – мәтелдер жазылған плакаттар	
Тақырыптық көрмелер мен ақпараттық стендтер	Презентация	
Дайындыққа арналған әдебиет	Интернет материалдары	
Сабақтың барысы		

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Мұғалім әрекеті	Оқушы әрекеті	Ресурстар Сабақтың техникалық құрал-жабдықтары
Ұйымдастыру кезеңі (7 мин) Сабақ басы (13 мин)	Қызығушылықты ояту. Психологиялық ахуал туғызу. « Сәттілік тамшылары». Оқушылар шеңберге тұрады. Үнтаспадан естілген тамшылар тырсылымен бірге бүгінгі сабаққа сәттілік тілейді. Су туралы мақал-мәтелдер арқылы топқа бөлу. 1-топ «Тамшы» Су бергеннің сауабы бар, Су төккеннің жауабы бар. 2-топ «Бұлт» Су бар жерде ырыс бар: ұстап балық жейсің, ақ бидай егіп, нанын жейсің. 3-топ «Бу» Таза болсаң судай бол, бәрін жуып кетірген. Су туралы бейнебаян көрсетемін. Су туралы бейнебаян көрсетемін. 1.Бейнебаян не туралы? 2.Бейнебаянды көре отырып қандай ой түйдіңдер?	Оқушылар мұғаліммен амандасады,түгенделеді, мектеп партасындағы қатарлары бойынша орындарына отырады. 2.Сұрақтарға жауап береді. 3.Бейнебаян желісі бойынша ой білдіреді.	Компьютер http://www.bilim-all.kz/tag/article?

Ортасы (20 мин)	Су-тіршілік көзі. Су-тіршілік көзі. Жерді анаға теңеген халқымыз суды да ертеде «Су-ана» деп қасиеттеген. Анасыз адамның өмірге келмейтіні секілді, су жоқ болса, өмір сүру де жоқ. Қазақ ұғымында суға жуынды төгу, дәрет сындыру қылмыс, күнә саналады. Су-таза. Оның тазалығын сақтау өмір-тіршілікті сақтау екенін бұрынғы замандарда өткен ата-бабалар жақсы түсініп, бізге өсиет еткен. «Таза болсаң судай бол, бәрін жуып кетірген», «Сулы жер-нулы жер», «Бұлақты жер-құрақты жер», «Толысып аққан дария- мейірбанды қария», «Жылай-жылай құдық қазсаң, күлекүле су ішерсің» деген мақалдар бар. «Су ішкен құдығыңа түкірме» деп тыйым айтады. «Сумен ойнама батарсың» деп сақтандырады. «Тау мен тасты су бұзар» деп судың ғаламат күшін ұқтырады. Шошынып ауырған адамда сумен ұшықтап емдейді. «Сулы жер құрақсыз болмас, таулы жер бұлақсыз болмас» деп су бар жерде сұлулық, тіршілік бар екенін түсіндіреді. Суды қадірлеп, бағаламаған ел апатқа, азапқа ұшырайтынын тіршілік тәжірибелері адамға көрсетіп-ақ келеді. «Судың да сұрауы бар», «Аққан судың да тоқтауы бар» деп халық көрегенділікпен айтқан. (З.Ахметов)	1 .Мәтінде не туралы айтылған? 2. Судың қандай ерекшеліктерін білдіңдер? 3. Мәтінде қандай мақал-мәтелдер кездеседі? 4.Қандай тыйым сөздер бар және олардың мағынасын қалай түсіндіңдер? 5. Судың тіршіліктегі рөлі мен маңызы қандай?	https://www.youtube.com/watch?v=okh2KToJy14 https://kk.wikipedia.org https://infourok.ru/as-hi-saba-taza-bla-ibiray-altinsarin-883056.html https://kk.wikipedia.org						
Соңы	Берілген ақпараттан өздерің үшін ең маңыздыларын таңдап алып, шынайы өмірмен байланыстырыңдар.Ойларыңды мысалдар келтіре отырып дәлелдендер. <table><tr><td>Мәтіндегі ақпарат</td><td>Шынайы өмірдегі ақпарат</td></tr><tr><td>Сусыз тіршілік жоқ.</td><td></td></tr><tr><td>Су-таза. Оның тазалығын сақтау - өмір-тіршілікті сақтау.</td><td></td></tr></table>	Мәтіндегі ақпарат	Шынайы өмірдегі ақпарат	Сусыз тіршілік жоқ.		Су-таза. Оның тазалығын сақтау - өмір-тіршілікті сақтау.		- Мәтін мазмұнын түсінеді; - Маңызды ақпараттарды таңдап алады; -Шынайы өмірмен байланыстырады; -Ойларын нақты мысалдармен дәлелдейді	Слайд Дайын кесте
Мәтіндегі ақпарат	Шынайы өмірдегі ақпарат								
Сусыз тіршілік жоқ.									
Су-таза. Оның тазалығын сақтау - өмір-тіршілікті сақтау.									

Тәрбие сағаты	«Мейірімділік пен қайырымдылық» ЖЖЕ.Интервал және арақашықтық. Қозғалыс жылдамдығы	
Күні	25.12.2023	
Класс жетекші:	Утемуратова Б.О.	
Класс:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың мақсаты:	Адамның бойындағы ұнамды - ұнамсыз қасиеттерді айта отырып, оқушыларды адамгершілікке тәрбиелеу, адам бойындағы асыл қасиеттерді бағалай білуге, адамдармен қарым-қатынас дағдыларын жасауға баулу.	
Құндылықтарды дарыту	Имандылыққа тәрбиелеу	
Ресімдеу	Слайд,презентация	
Музыкалық және бейне көркемдеу	интерактивті тақта, слайд	
Үлестірімелі материалдар	мақал – мәтелдер жазылған плакаттар	
Тақырыптық көрмелер мен ақпараттық стендтер	Презентация	
Дайындыққа арналған әдебиет	Интернет материалдары	
Сабақтың барысы		

Сабақтың кезеңі/уақыт	Мұғалім әрекеті	Оқушы әрекеті	Ресурстар Сабақтың техникалық құрал-жабдықтары
Ұйымдастыру кезеңі (7 мин)	Үш - ақ нәрсе - адамның қасиеті: ыстық қайрат, нұрлы ақыл, жылы жүрек». (Абай) Абай «Күллі адам баласын қор қылатын үш нәрсе бар, сонан қашпақ керек» деп үйретеді. «Әуелі надандық, екіншісі - еріншектік, үшіншісі - залымдық. Надандық - білім, ғылымның жоқтығы, дүниеде еш нәрсені оларсыз біліп болмайды. Еріншектік - күллі дүниедегі өнердің дұшпаны, талапсыздық, ұятсыздық - бәрі осыдан келіп шығады. Залымдық - адам баласының дұшпаны. 3 - слайд. Видео - ролик Үш - ақ нәрсе - адамның қасиеті: ыстық қайрат, нұрлы ақыл, жылы жүрек». (Абай) Абай «Күллі адам баласын қор қылатын үш нәрсе бар, сонан қашпақ керек» деп үйретеді. «Әуелі надандық, екіншісі - еріншектік, үшіншісі - залымдық. Надандық - білім, ғылымның жоқтығы, дүниеде еш нәрсені оларсыз біліп болмайды. Еріншектік - күллі дүниедегі өнердің	Оқушылар мұғаліммен амандасады, түгенделеді, мектеп партасындағы қатарлары бойынша орындарына отырады. Видео - ролик	Компьютер

	дұшпаны, талапсыздық, ұятсыздық - бәрі осыдан келіп шығады. Залымдық - адам баласының дұшпаны.		
Сабақ басы (13 мин)	Адамгершілік туралы Ұлы Абайдың Бес нәрседен қашық бол, Бес нәрсеге асық бол, Адам болам десеңіз, деген өлең жолдарын қалай түсінуге болады? Ол қандай қасиеттер? Адам неден жирену керек? Адам неге үйрену керек? Дәстүр бойынша жасы кішілер үлкендерге сәлем береді. Үйге кірген адам үлкен болсын, кіші болсын алдымен сәлемдеседі. Сәлемді алмау – мәдениетсіздік. Менің ойымша оқушылардың жасы үлкен адаммен сәлемдескенде пысық боп тақылдап кетуі, қол ұсынуы жөнсіз. Тек сұраса ғана жауап беріп әдеп сақтауы керек. Мысалы кейбір оқушылар өздеріне сабақ бермейтін оқушылармен сәлемдеспейді. Бұл да әдепсіздік, және мәдениетсіздік деп ойлаймын	Оқушылардың ойлары тыңдалады Проблемалық жағдаяттардан шығып көрейік: Сен өте асығыссың. Себебі, сабаққа үлгеруің қажет. Көшеде бала жетектеп келе жатқан кісіні қазып кеттің. Ол кісі құлап түсті, немересі қорыққанынан жылап жіберді. Сенің әректің? Саған анаң өзі жұмыстан келгенше үйді жинастырып қояды өтінді. Сен достарыңмен ойнап жүріп бұл өтінішті ұмытып кеттің. Анаң жұмыстан келіп өзі үйді жинап, сыпырып қойды. Сен келгенде анаң ренжулі еді. Сенің әрекетің? Есіктің қоңырауы соғылды. Сен барып қарасаң, алыстан келген туысың екен. Сенің анаң есікті ашпауды ескерткен. Сенің әрекетің?	кітаптар

